

VIIMSI TEATAJA

Tiraaž 8300

nr 17 (394) 10. oktoober 2014

Teadmiskeskuse juht Peeter Sipelgas Vanemuise laval auhinda vastu võtmas. Foto Maanus Kullamaa

Aasta haridusteoks valiti Viimsi Kooli teadmiskeskus

4. oktoobril toimus Tartus Vanemuise Kontserdimajas üleriigiline Aasta õpetaja auhinnagala "Eestimaa õpib ja tänab". Aasta haridusteoks kuulutati seal Viimsi Kooli teadmiskeskus Collegium Eruditionis. Kokku kuulutati pidulikul galal välja 14 laureati.

Viimsi Kooli teadmiskeskus Collegium Eruditionis toob ministri kinnitusele lastele sära silma ning paneb ka õpetajad ja lapsevanemad vaimustuma, sest aitab tuua teadust laste igapäevastesse toimetustesse. Õpilaste teadushuvi varajaseks ärgitamiseks on algklassidest alates loodud palju põnevaid ringe ning teadmiskeskuse näol on tegu on algatusega, mis on kõikidele koolidele eeskujuks.

Viimsi Collegium Eruditionise eesmärk on toetada õpilase mitmekülgset arengut, luues võimalusi täiendavate teadmiste, oskuste ja annete arendamiseks teadmiskeskuses huvialaringis. Teadmiskeskus lähtub oma töös põhimõttest, et iga laps on milleski andekas. Läbi individuaalse lähenemise ja toetava arengukeskkonna pakub keskus võimalusi nii eneseteostuseks kui ka vaimseks arenguks.

Vallavanem Jan Trei sõnul annab Peeter Sipelgas meie haridussüsteemile väga suure lisaväärtuse. "Peeter Sipelgas aitab meie

lastel avastada teadusemaailma ja avastamisrõõmu. Tema tegevus kõnetab nii lapsi kui ka lapsevanemaid. Minu kui lapsevanema jaoks on oluline, et teadmiskeskuse ringidest saavad osa võtta väga erinevas vanuses lapsed. See toob kõigi laste ellu õhinapõhist õpet," sõnas Jan Trei ja lisas: "Õnnitleme veelkord Viimsile aasta haridusteo ära toonud Peeter Sipelgat ja tema algatatud teadmiskeskuse kõiki õpetajaid!"

Teadmiskeskuse juhi Peeter Sipelga sõnul on kõige olulisem suurendada laste teada saamise huvi. "Me oleme selles valdkonnas Eestis teistele teerajajaks, tänane huviliste hulk on ammu ületanud tavalise huvikooli õpilaste arvu. Meile teeb see ainult rõõmu. Mida rohkem me suudame pakkuda erinevaid võimalusi kodulähedases koolis, seda suurem on tõenäosus üles leida tõelised anded ning neid süsteemselt arendada. Oleme saanud tõeliseks partneriks ülikoolidele jt teadusasutustele," kirjeldab Sipelgas teadmiskeskuse tööd.

Õppetöö teadmiskoolis
Õppetöö kestab oktoobrist maini. Tänavu sai huviharidusringidega liituda Viimsi Turvalisuspäeva raames kooli infolaadal, kuid end saab kirja panna ka e-posti või telefoni teel (lisa info vt Viimsi Kooli kodulehelt).

Teadmiskeskuse töö jaotub korralduslikult kuue kooli vahel,

need on Viimsi Kool, Haabneeme Kool, Randvere Kool, Nõmme Põhikool, Peetri Lasteaed-Põhikool ja Püüsi Kool. Tänavu tegutseb Collegium Eruditionise all kaheksa huvialaringi.

Näiteks valmistatakse seal ette meie tulevikutalente programmeerimises. Ring keskendub programmeerimise algtoetude õppimisele läbi animatsiooni ja mängude. Kõik huviringis osalenud kasutavad programmeerimiskeelt ja -keskkonda, et lihtsalt ja kiiresti omandada programmeerimise põhimõtted ning tüüpilised vahendid ja tegevused, mida kasutatakse ka tavapärase tekstipõhiste programmeerimiskeeltes. Programmeerimisringi eesmärk on arendada õpilaste loogi-

list ja algoritmilist mõtlemist ning süsteemset lähenemist probleemide lahendamisele. Huviringi on oodatud kõik 3.–7. klassi arvutihuvilised õpilased.

Teadmiskeskuse õpilased osalevad ka koolivälistes projektides (viktoriinid, mäluvõistlused, Nuputa, Känguru, Ökokratt, pranglimine jne), korraldatakse ainenädalaid ning mõistagi võetakse edukalt osa nii maakonna kui ka riikliku taseme olümpiaadidest.

Tunnustussüsteem "Eestimaa õpib ja tänab" on kahtetasandiline: maakondlik ja üleriigiline, selle eestvedajateks on Eesti Haridus- ja teadusministeerium ning Eesti Haridustöötajate Liit.

Liina Rütel

VIIMSI KOOLI TEADMISKESKUS

2012. aastal pälvis teadmiskeskus riikliku tunnustuse teaduse populariseerimisel ning 2013. aastal sai Collegium Eruditionis nii Harjumaa aasta teo tiitli kui ka vabariikliku aasta teo laureadi tiitli noorsootöös. Teaduskeskuses on sellised huviringid:

- **Viimsi Koolis:** Rebase Ruudi loodusring 1. klass; matemaatikaring Nupula 1., 2. ja 3. klass; arhitektuuriring Ruum ja vorm 2.–3. klass ja 4.–6. klass; teadusring Taibu 2.–4. klass; animatsioonikursus Teen ise multifilmi 3.–5. klass ja 4.–5. klass; programmeerimine 3.–7. klass; robotikaring 3., 4., ja 5.–7. klass; eksperimentaalne loodusteadus 5.–6. klass; elektroonikakursus Digi 7.–9. klass; hiina keel ja kultuur 5.–12. klass;
- **Haabneeme Koolis:** Rebase Ruudi loodusring 1. klass; Nupula 1. klass; hispaania keel ja kultuur 4.–5. klass;
- **Randvere Koolis:** Nupula 1. klass; Taibu 1.–5. klass; robotikaring 3.–5. klass;
- **Püüsi Koolis:** Nupula 1. klass.

Lisainfo teadmiskeskuse kohta vt www.viimsi.edu.ee.

Marii Maamägi. Viimsi tublidest õpetajatest loe lk 6.

Harjumaa aasta õpetaja töötab Viimsi vallas

Väikese Päikese lasteaia liikumis- ja tantsuõpetaja Marii Maamägi on üks neist erilistest inimestest, kelle käe alla me iga päev oma lapsed usaldame.

Nii lapsed, lapsevanemad kui ka kolleegid jagavad Marii kohta ülivõrdelisi arvamusi. Õnneks saavad liikumisõpetaja tööst osa kõik lapsed. Meie Marii on olnud aastaid laste lemmikõpetaja, tal on alati midagi põnevat varuks. Ta on suurepärase meeskonnamängija, särav ja tegus õpetaja. Marii on pühendunud, hooliv, uuendusmeelne ja koostöövalmis.

Marii toel on alles 6-aastases lasteaia loodud mitmeid traditsioone. Ta tunneb ära, mida on lastele veel vaja, ja oskab leida lahendusi. Kogu Soosepa küla lapsed saavad tänu talle näiteks nüüd õppida liiklusohutust äsja loodud liikluslinnakus.

Väikese Päikese pere on tegelikult omaette kogukond. Mariil on siin kanda suur roll ja terve meie pere rõõmustab, et ta pälvis õpetajatepäeval Harjumaa aasta õpetaja tunnustuse.

Lasteaed Väike Päike vanemate kogu

Disainiauhinnad näitusele "Hõbevalgeim"

Rannarahva Muuseumi näitus "Hõbevalgeim. Rävalla kõrgaeg" sai septembris disainikonkurssidel kaks väarikat auhinda.

Eesti Disainiauhinnade konkursil saime pronksi ja muuseumimeene konkursil eripremia.

Eesti parimaid disainereid ja silmapaistvamaid töid tunnustatakse kord aastas. 2014. aasta disainigaalal selgusid parimad 434 esitatud töö seast. Osavõtt konkursist oli üle aegade suurim. Seda enam on põhjust uhkust tunda, et tihedas konkurentsis tõi meie tänavune suurnäitus "Hõbevalgeim. Rävalla hiilgeaeg" loovagentuurile Pult keskkonnadisaini kategoorias auväärse pronksmedali. Suurt projekti juhtis Erika Saks, disainer Jüri Lõun löi kujunduse ja oskas ardeleidudelt välja võluda imelisi sümboluid, mis näitusel meeleolu loovad.

Samad ardelelid on inspiratsiooniks olnud ka näitusega kaasnevale muuseumi tootesarjale Hõbevalgeim. Mustvalge märgikeel kaunistab pleede ja tekke, hõbedaselt helgivad viikingiaegsed sümbolid särkidel, kaunid hõbebehted on inspiratsiooni saanud muinasaegsetest rinnanõeladest ja ripatsitest. Hõbevalgeima tootesarja pärjati Eesti muuseumimeene konkursil tooteseria eripremiaga.

Rannarahva Muuseum

Viimsis on arenemas ärikvartal: Randvere tee 9

Jätkame Haabneeme ringtee äärde rajatavate uute kaubanduskeskuste tutvustamist. Eelmises lehenumbris oli vaatluse all Sõpruse tee 15, nüüd aga kaubanduskeskus aadressiga Randvere tee 9.

Praegu on seal hoone, mida rahvas tunneb Viimis Marketina. See lammutatakse. Projekti tegi AS Resand. Uude kaubanduskeskusesse tuleb kasulikkuda pinda üle 11 500 m².

Ehitatava hoone suurimaks rentnikuks saab Rimi. Lisaks avavad seal ukse Koduekstra, Jysk koos suvekaupade terrassiga, apteek jpm.

Keskuse teisele korrusele on projekteeritud büroopinna, mis soodustavad ettevõtete tulemist Viimsisse. Et vähendada maapealset autode parkimisvoogu, rajatakse kauplusehoone alla parkla, mis peaks mahutama u 200 autot.

Randvere tee 9 kaubanduskeskus. Täna Viimsi Marketi lammutustöödega on juba alustatud, et avada juunis 2015 samas kohas uus kaubanduskeskus.

Hoone katusele on planeeritud vaal – Viimsi valla sümbol. Uue keskuse avamine on kavandatud järgmise aasta juunikuusse.

Hoone katusele on planeeritud vaal – Viimsi valla sümbol. Uue keskuse avamine on kavandatud järgmise aasta juunikuusse.

Juhan Kuller
ehitusameti juhataja

Valla kriisikomisjon harjutas hädaolukorras tegutsemist

Möödunud nädalal toimus Päästeameti juhtimisel regionaalne staabiõppus Nargen. Terviks tööpäevaks kogunes siis Viimsi valla kriisikomisjon, et harjutada virtuaalselt hädaolukorras käitumist ning lahendada Päästeameti ülesandeid.

Legendi kohaselt puhkes Naisaarel hooletuse tõttu ulatuslik maastiku- ja metsatulekahju, mille käigus tuli väikesaarelt evakueerida 300 Nargen festivali külalastat.

Valla kriisikomisjoni juhi vallavanem Jan Trei sõnul on taolises olukorras kõige olulisem valmisolek. "Hädaolukorrad tulevad ette hoiatamata ja neile reageerimiseks peavad ametnikud olema ettevalmistatud. Suvine põleng väikesaarel on paraku vägagi reaalne stsenaarium, hooajal käib meie väikesaartel palju rahvast. Tun-

Valla kriisikomisjoni õppuse ajal. Komisjoni aseesimees abivallavanem Andres Tolli, kommunikatsioonijuht Riina Solman ja kommunaal ameti juhataja Alar Mik. Foto Liina Rüütel

nistan ausalt, et ilma õppuseta, kuidas sellises olukorras täpselt käituda, ning ilma kriisi läbi mängimata on kas ülereageerimine või segadus kerge tekkima. Kutsun kõiki omavalitsusi üles kriisiõppustesse väga tõsiselt suhtuma ja oma reageerimisvõimekust tõstma."

Kriisiõppuse Nargen korraldas Põhja päästekeskus. Õppusel osalesid veel Päästeameti demineerimis- ja logistika keskus, Põhja regiooni vabatahtlikud päästjad, Politsei- ja Piirivalveameti mere- ja lennupääste koordinatsioonikeskus, Tallinna lennusalik ja kordon,

Põhja prefektuur, Kaitseliidu Tallinna Malev, Eesti Õhuväe Lennubaas, Tallinna Kiirabi ja Häirekeskus.

Vallavalitsuse kriisikomisjoni esindajana Päästeameti Raua tänava juhtimisstaabis viibinud abivallavanem Mati Mätlik iseloomustas seal tehtut kui ühtset ja väga professionaalset meeskonnatööd. "Nüüd politsei staapi! Nüüd kiirabi! Nüüd omavalitsus!" kõlasid väga täpsed ja selged töökäskud. "Päästeametile on oluline, et omavalitsuses kriisikomisjon tunneb kohalike olusid ja inimesi. Kindlasti näitas see Viimsi valla kriisikomisjoni asjatundlikuna, et olime Naisaare eluoluga kursis ning suutsime kriisilolukorras kohe püsilanikega ühendust võtta, neilt infot hankida ja seda staapi vahendada," lisas Mati Mätlik. "Usun, et kui täna tekiks taoline kriis, siis Viimsi vald saaks hakkama!"

Riina Solman

Muudatused Viimsi konstaablipunkti töös

Kui mõnes paigas vähenes 1. oktoobrist jõustunud Politsei- ja Piirivalveameti reformiga piirkonnapolitseinike arv, siis Viimsi vallas jätkavad tööd kaks piirkonnapolitseinikku ja tööd alustas noorsoopolitseinik.

Alates oktoobrist kuuluvad Viimsi valda teenindavad piirkonnapolitseinikud Põhja prefektuuri Ida-Harju politseijaoskonna ennetus- ja menetlustalutuse Ida-Harju konstaablijaoskonna alla. Piirkonnapolitseinikena jätkavad Aivar Sepp ja Steven Rehelem. Meie-

ga saab ühendust e-posti aadressidel aivar.sepp@politsei.ee ja steven.rehelem@politsei.ee või konstaablipunkti telefoninumbri 6028 855.

Oktoobrist töötab Viimsi valla teeninduspiirkonnas ka noorsoopolitseinik Jelena Polkopa, temagi töökoht asub Viimsi konstaablipunktis, aadressil Nelgi tee 1, Viimsi. Noorsoopolitseinikuga saate ühendust võtta e-posti aadressil jelena.polkopa@politsei.ee või samal konstaablipunkti telefoninumbri 6028 855.

Piirkonnapolitseinikud ja noorsoopolitseinik võtavad elanikke konstaablipunktis vastu

teisipäeviti kell 17–19. Kuigi vastuvõtuaeg on kord nädalas, ei saada me mõistagi minema ühtki abivajajat, kes muul ajal konstaablipunkti ilmub.

Ida-Harju konstaablijaoskonda juhib piirkonnavanem Marili Tammiste, tema töökoht asub Maardus, aadressil Karjääri 11. Piirkonnavanem võtab seal elanike vastu esmaspäeviti kell 9–11. Ühendust saate võtta ka e-posti aadressil marili.tammiste@politsei.ee või helistades numbril 6124 637.

Politseis toimuvaid ümberkorraldusi on meedia juba põhjalikult kajastanud ja ümber-

korralduste põhjusi ei hakka ma siin kordama. Muudatustega vähendatakse piirkonnapolitseinike operatiivselt reageeriva töö mahtu ja parandatakse seeläbi piirkonnapolitseinike kättesaadavust.

Kiireloomuliste murede puhul tuleb alati helistada Häirekeskuse lühinumbril 112 ning kutsuda kohale politseipatrull. Ümberkorraldused tähendavad ka seda, et kasvab piirkonnas asuvate politseipatrullide arv.

Turvalist sügise jätku!

Aivar Sepp
piirkonnapolitseinik

Haisumure kestab

2. oktoobril toimus Viimsi Kooli aulas rahvakoosolek Muuga sadama piirkonna välisõhu uuringu tulemuste ja olukorra parandamiseks kavandatavate tegevuste tutvustamiseks.

Lisaks uuringu koostajatele olid kohale kutsutud riiklike keskkonnaasutuste esindajad, kes osalesid vestlusringis ning vastasid kohalike inimeste küsimustele. Konstruktiiivses õhkkonnas jõuti arusaamisele, et ilma edasiste vähendamismeetmeteta jätkuvad piirkonnas probleemid ebameeldiva haisuga. Seepärast esitati lähiajaks ka väga konkreetne tegevuskava.

Keskkonnaministeerium on alustanud senikehtiva nافتasaaduste heitkoguste arvutusmetoodika täiendamist vesiniksulfiidi ja lõhnaainete eriheite arvestamiseks. Keskkonnainspeksioon on alustanud terminalide operaatoritele nõuete esitamist lõhnaainete vähendamise tegevuskavade koostamiseks. Keskkonnaamet moodustab peagi töögruppi, kuhu kaasatakse ka Muuga sadama piirkonna omavalitsused. Kuna sadama operaatorite praegu kehtivad tähtajalised välisõhu saastelood vajavad uuendamist juba 2015. aasta alguses, on oluline, et lubade pikendamisel peetakse silmas uuringust selgunud asjaolusid ning seatakse täiendavad tingimused vastavalt tegelikule olukorrale. Viimsi vallavalitsuse käes on juhtohjad sadama uute arenduste planeerimisel ning enne otsuste tegemist jälgitakse hoolikalt, et kõigepealt oleks minimeeritud praegused keskkonnaprobleemid ja -riskid. Vald tegeleb koos partneritega aktiivselt ka täiendavate uuringute kavandamisega nagu sadama müra kaardistamine ning elanike terviseriskide hindamine.

Kuna Muuga sadamas toimuv puudutab väga suurt hulka inimesi Viimsi vallas ja kaugemalgi, siis hoiame VT lugejaid sadamat puudutavate asjadega kursis.

Keskkonnaamet

LUGEJA KÜSIB

Kust leiab kõige kiiremini Viimsi valla ühistranspordi väljumisajad?

Vastab Taavi Valgmäe, Viimsi valla kommunaal ameti spetsialist: Kõige lihtsam on vaadata arvutis portaali www.peatus.ee, mida saab kasutada üle Eesti. Kuidas portaali kasutada ja oma sõite planeerida? Viimsi valla liinide leidmiseks valige pealehel menüü Maakonnaliinid ja sisestage maakonnaks vasakul ülannurgast Harjumaa. Avanevad Harjumaa avalikud liinid. Nüüd saate teha täpsustava otsingu, kirjutades lahtrisse otsitava liini või kerides loetelu sobiva liinini. Hiirega liini nimele klikates avaneb liiniplaan ning vasakult ülannurgast saab valida rippmenüüst marsruudi.

Kui tahate teada, kuidas ja mis kell ühest kohas teise jõuda, siis kasutage reisiplaneerijat (esimene peamenüü element). Sinna kirjutage algus- ja lõpp-peatuse (süsteem pakub need juba kirjutamise ajal ette). Kui huvitavad tööpäevased reised, siis tuleb kuupäeva lahtrisse sisestada tööpäev, muidu kuvatakse tulemustes ka laupäevaseid reise. Kui kellaaja osa tühjaks jätta, kuvatakse kogu päeva tulemused, kui lisada kellaaja lahtrisse aeg, näiteks 13.00, siis kuvatakse kõik väljumised alates sellest ajast. Tulemusi näete nii otseliinide kui ka ümberistumistena – seda on oluline järgida. Soovitan kõigil kasutada reisiplaneerijat, see hõlbustab bussigraafikute lugemist.

Kõik bussiajad on üleval ka bussipeatustes. Kui bussipeatustes ajagraafik puudub, siis palun andke meile teada. Kõigil on võimalik vallamajast saada ka ühistranspordi ning jalg- ja jalgrattateede kaarte.

Bussiaegade muutused

Alates 27. oktoobrist on tööpäevastel siseliinide V3, V4 ja V7 ning maakonnaliinil 114 sõidugraafikus mõned muutused.

V3 hommikune 6.29 väljumine Viimsi keskusest tõstetakse 6.25-le, millega luuakse Viimsi vallamaja juures liinile 1A ümberistumise võimalus.

Liinile V4 pannakse Viimsi keskusest kell 13.05 lisaväljumine marsruudil Viimsi keskus – Leppneeme – Tammneeme – Randvere – Metsakasti – Pärnamäe – Viimsi keskus. Lisareisiga tagatakse Randvere koolist peale 5. tunni lõppu ühendus Viimsi keskusega.

Liinile V7 lisatakse Viimsi keskusest kell 19.30 väljumine marsruudil Viimsi keskus – Leppneeme – Tammneeme – Randvere – Muuga – Mähe – Pärnamäe – Viimsi keskus.

Maakonnaliinil 114 nihkub peatusest Balti jaam 6.35 väljumine 6.30-le ja peatusest Rohuneeme 7.10 väljumine 7.05-le.

Muutunud sõiduplaane vt www.peatus.ee alates 13. oktoobrist.

Kommunaalamet

Neeme Brus: “Kindral Laidoner sisendas sõjaväele julgust ja usku oma võimetusse”

25. septembril pühitsesid EELK peapiiskop Andres Pöder ja Eesti kaitseväge pekaplan kolonel-leitnant Taavi Laanepere kindral Johan Laidoneri ja tema abikaasa rahulaks, kus puhkavad nende poeg ja lähedased pereliikmed.

Viimsi Vallavalitsuse ja vallavolikogu poolt asetatakse rahulasse pärja vallavanem Jan Trei. Fotod Liina Rüütel

Kindral Johan Laidoner puhkab Venemaal, Vladimiri vangla surnuaial tundmatus hauas. 18. septembril täitis 10 aastat ajast, mil tema arvatavast matmispaigast toodud muld puistati Tallinna Siselinna kalmistule perekonna rahulasse, kindrali abikaasa ja poja hauale.

Kindral Johan Laidoneri Seltsi esimehe Trivimi Velliste sõnul on kõige olulisem tunnustada ja mäletada neid, tänu kellele me elame vabas Eestis. “Riiki on võrreldud sageli hoonena, millel on alusmüür, seinad ja katus. Hooned on harilikult neljanurksed ja nende hoonete alusmüüris on nurgakivid. Nõnda on igati õige küsida, kes on Eesti riigi neli nurgakivi? Eesti riikluse nurgakivid on need, kes tõusevad meie riigi rajajate seas selgelt

Kaitseliidu peastaabi major Neeme Brus.

esile: Konstatin Päts ja Jaan Tõnisson, Jaan Poska ja kindral Johan Laidoner.”

Konstantin Päts ja Jaan Tõnisson juhtisid meie riigi rajamist. Jaan Poska ja Johan Laidoner olid ülemjuhatajad oma lahingutandril. Kindral Johan Laidoner juhtis meie vägesid sõjaväljal, Jaan Poska võites vabaduse eest diplomaatia abil.

Kaitseliidu peastaabist major Neeme Brusi sõnul viib enesekindel töö õigele sihile: “Kindral Johan Laidoner oli alul operatiivstaabi ülem, enne

1918. aasta jõulupühi määrati ta sõjavägede ülemjuhatajaks. Kõrgema sõjaväelise hariduse, intelligenti ja noorusliku entusiasmi liitused temas veel otsustusvõime, silmapaistvad juhtimisoskused ja poliitiline taip. Ta alustas tundmatu alam-polkovnikuna, tegi tõhusat tööd ja võitis. Väikese Eesti sõjaväe-

le sisendas ta julgust ja usku oma võimetusse.”

Vallavanem Jan Trei sõnul on Laidoneride perekond jäänud viimsilaste südamesse. “Kindral Johan Laidoneri surmast on möödas 61 aastat, ent tema perekonda ja toonaseid tegevusi väärtustatakse tänaseni. Mõisast, kus nad seal elades

korraldasid Viimsi lastele jõulupidusid ja võõrustasid tähtsamaid külalisi, on saanud Eesti Sõjamuuseum. Vallavalitsuse nimel tänan kõiki, tänu kellele on korraldatud Laidoneride perekonna rahula ning nende kodu, Viimsi mõis,” ütles Trei.

Liina Rüütel

Kaitseliitlased kindral Johan Laidoneri ja Maria Laidoneri perekonna rahulas.

Õunaaeg võiks kesta jõuludeni ja kauemgi

Viimsi taluturu ubinapäeva parim uudis oli see, et loodetavasti hakkavad Asuva aiandustalu mehed siin igal laupäeval oma õunu müüma.

Isa ja poja Arvi ja Ain Ootsingu pikk õunalett oli turul kohe esimene ning üllatas maitstva õunamahla, oranžikat tooni vaarika ‘Salme’ ja mitmete sügisõuntega. Kas teate, kuidas mekivad sordid ‘Jambo’, ‘State Afair’, ‘Kovalenkovskoje’, ‘Pervinka’ või ‘Orlovim’? Selliseid maitseüllatusi on Ootsingutel küllaga pakkuda, sest Asuva puuviljatalu Põlvamaal Ahjal on üks Eesti moodsamaid. Õunasorte kasvab seal u 120, need on valdavalt poogitud nõrkadele ja poolnõrkadele alustele. Umbes 2,5 m kõrguseid puid on kergem hooldada ja neil on väga hea ka õunu korjata. Madalatele alustele sobivad põnevad sordid esindavad Saksa, Leedu, Kanada, Valgevene jm aretajate tööd, kuid Asuva aias on muidugi olemas ka kõik head Eesti sordid. Sügise edenedes jõuavad Viimsiski müüki Kalju Kase uuemad sordid ‘Kallika’, ‘Kaimo’, ‘Madli’, ‘Kikitrinu’ jt. Suurpärane on ka talu pirnivalik, Eesti, Vene, Läti, Leedu, Ukraina, Belgia, Prantsuse ja USA aretisi kasvab seal üle 60 nime-tuse. Seekord olid müügil ‘Suveneris’ ja ‘Petroskaja’, kuid alles jaanuaris küpsevat talipirni

Triinu Schneideri õunapressil oli tööpäev kogu aeg ees. Fotod Meeli Müüripeal

‘Beloruskaja pozdnjaja’ saab süüa märtsini. Puudelt korjatakse see sort oktoobris. Väga vara tuleb tõusta, kui tahad Ahjalt Viimsisse turule jõuda, kuid Ain Ootsing ütleb: “Ilus saak on vaja maha müüa.” Kasutage juhust ja otsige taluturult veel proovimata sorte!

Väga uhke aiaviljade leti tagant naeratas proua Iivi Rätsep Pringi külast. Ta pakkus maitsta ja ära tunda aktiiviidavilju ning kahte sorti viinamarju. Tuttavate Eesti sügisõunasortide keskel üllatasid oma kasvatatud seemiku viljad: natuke kuldreneti moodi, kuid

Iivi Rätsepa uhke müügilet.

Arvi ja Ain Ootsing hakkavadki oma põnevate õuna- ja pirn-sortidega Ahjalt taluturul käima.

pehme sisuga õunal on väga sobiv hüüdnimi: “vanaema magus”.

Turul olid vist esindatud kõik isuäratavad aiasaadused ja kodukohvikud trumpasid üksteist hõrgutistega üle. Nami-nami toidublogijad on leiutanud isegi meheleasaamise koogi.

Lubja ja Pärnamäe külad pakuvad oma kohvikus pannkooke ja teenisid sedasi raha järgmiseks ühisjaanituleks. Õunapuustikuid ma ei märganud, kuid see-eest müüdi taasviljuva vaarika ‘Polka’ taimi. Noore õunapuud asemel võis koju viia šokolaadi pistetud õuna.

Õunakooke igale maitsele.

Kõige innovaatilisemat kaup pakkus ilmselt Orissaare lähedalt Poripõllu külast ubinapäevale tulnud Maria Kaljuste, kes pakatab ideedest. Tema maitseäädikate ja -siirupitega saate tutvuda kodulehel www.ideafarm.ee ja kui hästi läheb, siis jõuab see kaup varsti ka ühte Viimsi valla restorani. Õunaaädikas on tal väärt kraam kas või seepärast, et see on kääritatud puhtast pastöriseerimata mahlast.

Tänavune õunaaasta on mõnes kohas kehva, teisel hea. Triinu Schneider ütles, et tal tasus oma suure õunapressiga Hiiu maalt mandrile tulla: Viimsis jätkus tööd terveks nädalavahetuseks, nädala pärast pressis ta aga Türi laadal.

Õunagrillimine pole niisama nali. Asjatundjad kinnitavad, et tulemus sõltub vägagi sellest, kas grillid kooritud või koorimata, viilutatud või sektoriteks lõigatud õuna. Tänavu võtsid Halika õunatalu ‘Antonovka’ voorus ja fantaasiavoorus mõõtu neli võistkonda, grillimeistriks tuli Saaremaa Grand Rose ja Viimsi SPA ühisvõistkond.

Meeli Müüripeal

Uimastavad seened ja kahtlased kogunemised

Kui Viimsis teha turvalisust rikkuda võivate asjade pingerida, siis kuuluvad sinna sügisel kindlasti uimastavad seened, kuid ka mõned kahtlased kogunemised.

G4S Eesti teeb üle Eesti koostööd 11 kohaliku omavalitsusega, tagamaks kogukonna turvalisust. Viimsi valla patrulliring koosneb u 30 punkti: koolid, lasteaiad, muuseumid, loodusõpperada, sadam, kalmistu jne. Sisuliselt tähendab see ööpäevaringset turvapatrulli kohaolekut, mis tagab hea ülevaate piirkonnas toimuvast. Suvel andsid näiteks heast rannailmast tunnistust Vehemaa tiiki ujuma kippumised, ranna ääres valesi parkivad autod ja koeraga avalikus rannas jalutamised.

Kooli algusega kaasneb justkui uus hingamine ja koolinoorte tegevus muutub mõtestatuks. See avaldub ka turvatevõtte G4S vahetusaruannetes, mida koostatakse igapäevaselt valla turvalisuse eest hea seistes. Vana koolimaja või lasteaiade ette kogunetakse nüüd harvem.

Segased seenelised

Märksa tõsisem probleem on hallutsinogeensete seente korjamine. Tervist kahjustavate seente tõttu on Viimsi vallas patrulliringi igapäevase jälgimise all kolm kohta, esimesed seenelised on ka tabatud ja politseile üle antud. Alates 15. septembrist on patrullipäevikus pea iga päev mõni kanne seeneliste kohta.

“Seeni korjatakse oma tarbeks või käest kätte müümiseks. Kuid seenejoove on väga ohtlik, selle mõjul käituvad inimesed väga veidralt. Minult on näiteks palutud, et aitaksin sõbra seljakotist välja või asuksin kodanikul sokke jalast võtma,” kommenteerib juba eelmisest aastast Viimsis patrulliv ja paljudele tuttav G4Si turvatöötaja Raul Kukk.

Juuli algusest septembri lõpuni on Viimsi patrulli töötajad lahendanud üheksa olukorda, mis moel või teisel oli seotud joobes isikutega. Kolme isiku puhul oli alust kahtlustada narkojoovet. Enamasti on tegu olnud kaaskodanikke häirivate isikutega bussipeatustes või noortekampadega.

Kolmel korral tuli patrullil sekkuda ka liiga kärarikaste ja naabreid segavate pidude ohjeldamiseks hilisõhtusel ajal. Tabatud on üks varas tankla lähistel ja ka üks taksotele külma teha soovinud isik, lahendatud üks kaklus rannabaaris ning üks vägivaldsele kiusamisele viitav arusaamatus koolinoorte vahel. See, et taolisi juhtumeid pole palju, näitab, et Viimsis

Kurikaelad on välikäimlaid kasutanud mittesihipäraselt. Fotod AS G4S Eesti

Vales kohas parkimist jääb üha vähemaks.

Raul Kukk patrullib Viimsis juba eelmisest aastast.

on tegu hooliva kogukonnaga, kus probleeme märgatakse aegsasti ning naljalt teise vara kallale ei kiputa.

Heakord loob turvalisuse

Neljal korral oli G4Si patrull augustis ja septembris tunnistajaks erakorralistele juhtumitele, olles abiks kahe liiklusõnnetuse ja ühe sõiduki põlengu puhul ning abistades terviseprobleemidega inimest.

Patrull märgib üles ka infot rikutud liiklusmärkide, tänavavalgustuse, sõidatud hoonete ja muude objektide kohta ning teatab liiklemist takistavatest olukordadest.

Raul Kukk tõdeb, et mitmed tegevused hea- ja avaliku korra hoidmisel on ennetavad

Tillukesi narkoseeni korjavad ainult need, kes teavad, millega tegu.

märkused “üleujutava” prügi kohta: valesse kohta visatud diivanid, telekad ja külmkapid näitavad, et ühistud ja majaoomanikud peaksid prügitööd tehes tihedamalt tellima.

Kolmel viimasel kuul on patrull üles märkinud ligi 70 valesi parkijat või liiklust takistavat juhtumit, kus patrullitöötajal on tulnud liiklust reguleerima hakata. Sageli piisab selgitavast vestlusest või suuremate ürituste puhul ettepanekutest vallale.

“Alguses tekitasid vale parkimise kohta tehtud märkused trotsi, nüüdseks on rikkumisi vähem. Reeglid on kõigi jaoks ühesugused – keeluala on keeluala,” selgitab Raul Kukk. Sageli eksitakse teadmatuses või mugavusest. Nii tekitatakse kooli ukse ette hommikuti mugavusest ümmikuid. Teine äärmuslik viis kooli minna on Rauli sõnul aga üle aia Ehitusmarketi kaupluse juurest.

G4S tuletab Viimsi valla elanikele meelde, et nad teataksid õigusrikkumistest vallas või ohtudest valla varale AS G4S Eesti juhtimiskeskuse lühinumbri 1911 või politseile numbril 110.

Esme Kassak

G4S Eesti kommunikatsioonispetsialist

VÄLJAVÕTTEID PATRULLIPÄEVIKUST

- **03.07** Vehemaa tiigis ujutati suurt koera. Vesteldi koeraomanikuga, kes sai eksimusest aru ja lahkus.
- **09.07** Haabneeme rannas olevad välikäimlad on ääreni täis ja asju aetakse selleks mitteettenähtud kohas.
- **15.07** Tanklasse sõitis kaubik, mille juht oli ilmselgete narkojoobe tunnustega. Isikul õnnestus põgeneda, informeeritud politseid. Kaubik jäi tankla parklasse.
- **27.07** Tiigi tee ja Vehemaa tiigi vahele on tehtud kõõgiljapeenrad.
- **14.09** Bussipeatuses oli pikali meesterahvas, kes oli kukkunud ja kellel hakkas paha. Kodanikud olid kiirabi juba kutsunud. Ekipaaz ootas ära, kuni kiirabi jõudis.
- **10.08** Loodusõpperajal tuli sõiduauto järele sõbrale, kes oli joobes ja jalgrattaga ega suutnud ise sõita ja oli ära eksinud. Autojuht oli kaine ja lahkus koos sõbraga.
- **24.08** Tädu rajal sõitis keelualal üks isik oma krossimootortataga. Sellega häiris ta rajal jalutajaid. Teavitatud politseid.
- **06.09** Lasteaia Päikeseratas ja terviseraja vahelisest kraavist leitud neli lasteaiale kuuluvat palli on tagasi viidud.
- **21.09** Pähklimäni teel oli jooksus hundikoer, kaelas jalutusrihm. Leitud üles koera kodu ja tagastatud omanikule.
- **26.09** Põllult tabatud 1 isik, kes viskas ekipaazi nähes seene-koti minema. Ülejäänud isikud, kes samuti põllul viibisid, lahkusid koheselt.
- **26.09** Kodukohast (Saaremaa) Muugale eksinud isik lähima bussipeatuseni juhutatud ning sellest politseid teavitatud.

HINGENURK

Lendav aeg või mööduv aeg?

Üks tänapäevase elu ja maailma suurimaid paradokse on aja kiire möödumine. Igas päevas jääb meil puudu mitmeid tunde, kõiki toimetusi ei jõua ära teha. Nii kasvab üha pinge ja soov, et päevad oleksid pikemad ja jaksu rohekem.

Kell on kõigest ajanäitaja. Foto Mikk Leedjärv.

Kuid kas see peab nii olema? Juba Vanas Testamendis seisab, et igale asjale on määratud oma aeg siin taeva all: on aeg naerda ja aeg nutta, aeg armastada ja aeg vihata. Inimestena kipume ka seda põhimõtet oma soovide järgi väänama ning oleme löödud, kui naermise hetkel ei suuda naerda ja armastamise hetkel armastada.

Möödame aega aastate, kuude, nädalate, päevade, tundide, minutite ja sekunditega. See on omamoodi süsteem, ajatus jääb aga meie mõttestüsteemist välja. Nii võiks ju hetke, kui unustame kella koju ja läheme teele, nimetada hetkeks, mis on ajatu?

Vaid siis võime osa saada millestki palju avaramast, kui suudame tõeliselt aja mõtmatu jätta.

Ajamõõtmise karussellil pööreldes hakkab tahes tahtmata pea ringi käima, sest kiirus üha kasvab. Nii vajamegi aega, et sellest möllust eemale astuda ja natukenegi puhata. Ega asjata pole inimest nii loodud, et umbes kolmandiku ööpäevast me magame. Kui me une arvelt aga muudkui näpistame lisaaega oma toimetustele, siis on tulemuseks see, et oleme väsinud ja pahurad ning lõpuks katki ja hai-ged.

Üheks kiirustamise põhjuseks on kindlasti see, et teistele on ju tore kuulutada: mul on kiire. See näitab, kui tegus ma olen. Kuid just endale pidev tegususe sisendamine ongi üks ajanappuse põhjus. Olen selle oma elus läbi proovinud. Otsustasin ühel hetkel, et kui minult küsitakse: “Kuidas läheb”, vastan ma: “Rahulikult!” Ma ei kurda enam, kui kiire mul on. Avastasin imestusega, et tõesti – mu elu muutus rahulikumaks ja mul tekkis aega tegeleda asjadega, mis tõeliselt rõõmu pakuvad.

Kui tõesti tundub, et aeg lendab meelethu kiirusega viihtu mööda, siis on mõistlik hoogu vähendada. Nii võiks ju isegi öelda, et aeg on muutumatu, hoopis meie arusaamine ajast üha kiireneb, sest soovime igasse minutisse toppida üha enam infot ja nii rohkem jõuda, kuigi see ei ole meie võimuses.

Igale asjale on määratud oma aeg ja kui inimene ei oska seda aega ära oodata, siis teebki ta palju tühja tööd. Alati on ju võimalik sihini jõuda ka ringiga, selmet otse minna. Ja kui nii toimida, siis sihini küll jõutakse, kuid ei ole puhkamise aega ega suudeta teest rõõmu tunda, sest ikka tahetakse kiiresti kohele jõuda, mis sest, et ringiga.

Vanasõna ütleb: tark ei torma! Ehk paneb see tarkusetera meid mõistma või vähemasti mõtisklema selle üle, millal on õige aeg tööd teha, puhata, naerda ja armastada!

Mikk Leedjärv

EELK Viimsi Jaakobi kiriku vaimulik

Lastefondi ATH teemapäev Viimsis

24. septembril toimus Viimsi Huvikeskuse saalis aktiivsus ja tähelepanuhäirega (ATH) laste teemaline seminar.

SA Eesti Lastefondi juhataja Sirje Grossmann-Loot, kes on üle kümne aasta aidanud lapsevanematel ja õpetajatel leida ATH last toetavaid käitumisviise, käsitles tähelepanuhäiret, impulsiivsust ja liigset aktiivsust. Lektor rõhutas, et laps, kellel on ATH sümptomid, püüab käituda nii, nagu täiskasvanud temalt ootavad, aga see ei õnnestu. Sageli on tema reaktsioonid liiga ägedad, tema tähelepanu ei püsi tegevusel nii kaua kui eakaaslastel ja nii need arusaamatused tulevad.

Küsimusi sai esitada kogu loengu jooksul ning Sirje Grossmann-Loot jagas käitumisjuhiseid, mis ATH last aitavad: kindlatel kellaaegadel toimuvad argipäevategevused, lapse tunnustav toetamine, vanemate ühtsed nõudmised lapsele jpm.

SA Eesti Lastefondi projekt tutvustab ATH tugirühma kui lapsevanemate head võimalust saada teadmisi, toetust ja mõistmist ATH lapsega toimetulekuks. Nüüd on ka Viimsis oma kodulähedane ATH tugirühm! Viimsi lastekaitse ja Eesti Lastefondi hea koostöö tulemusena ootame valla isasid-emasid, kel ATH sümptomitega laps, juba 14. oktoobril aadressil Nelgi tee 1, et Viimsi ATH tugirühmas oma probleemidele lahendusi leida. Vaata ka www.ath.ee, et teada saada, kus tugirühmad veel tegutsevad.

Reet Aljas
sotsiaal- ja tervishoiuameti juhataja

VIIMSI ATH TUGIRÜHM ALUSTAB

Kohtumised toimuvad Viimsi Vallavalitsuse peretoas aadressil, Nelgi tee 1 (apteegipoolne sissepääs). Kohtumised kestavad kell 17.30-19.00

- 14. oktoober: Kas minu laps on hüpi (aktiivsus- ja tähelepanuhäirega laps)?
  - 11. november: ATH lapsele päevakava?!
  - 9. detsember: Kõik on väsinud: laps, vanem, õpetaja. Mida teha?
  - 13. jaanuar: Õppimine kodus.
  - 10. veebruar: Agressiivsus.
  - 10. märts: Söömine.
  - 14. aprill: Vennad, õed, vanavanemad.
  - 12. mai: Puhkus ATH lapsega – kas see on võimalik?
- ATH tugirühma teenus on TASUTA ja mõeldud Viimsi valla elanikele või Viimsi valla haridusasutustes käivate laste vanematele. Tugirühma juhivad Mari-Liis Mugra: mari-liis@viimsilasteaiad.ee

Leivakuu Viimsi Vabaõhmuuseumis

Kuigi randlase leivaks võib pidada kala, on ka rukkileib meil alati au sees olnud. Leivakuul on lasteaedadel, koolidel ja teistelgi võimalik osa saada randlaste leivateost.

Vili on vanem kui meie.
Foto Fotolia

Teid kutsuvad külla Pringi rannaküla peremees ja perenaine. Peremehe käe all saab selgeks viljatera teekond viljapeast veskisse ja sealt lapse põske. Keskendume rukkileiva kasulikkusele, räägime, kuidas rukist kasvatatakse, muuseumi rehe all saavad lapsed ise proovida viljaterasid aganatest eraldada ja jahvatada.

Perenaine õpetab leivaahju soojuste paistel leivataigna tegemist. Koos mekitakse ahjust tulnud leiba, koduvõid ja värsket õunamahla. Iga grupp saab kaasa rannarahva heade soovidega juuretise.

Täpsem info hariduskeskus@rannarahvamuuseum.ee.

Õpetajate päeva tähistati Tallinna Lauluväljakul

Õpetajate päev lauluväljaku klaassalis. Fotod: Liina Rüütel

Aastatega on Viimsi vallas saanud traditsiooniks kutsuda õpetajate päeva eel valla koolide ja lasteaedade õpetajaid pidulikule vastuvõtule Tallinna Lauluväljaku klaassali.

Tänavusel õpetajate päeva tähistamisel tänas vallavanem Jan Trei õpetajaid nõnda: "Suur tänu, et jaksate päevast päeva endast nii palju laste arengu toetuseks anda! Suur tänu, et jaksate raskuste kiuste naeratada ja lastega kannatlik ning mõistev olla! Teie tööd ei saa mõõta rahas, küll aga selles, kui kaua teie tööd mäletatakse. Lootes tulevikku ja teid mäletatakse tulevikus."

Tänavune aasta oli Viimsi õpetajatele erakordne: kahte meie vallas töötavat õpetajat pärjati Harjumaa aasta õpetaja tiitliga. Palju õnne! Marii Maamägi on eralasteaia Väike Päike tantsu- ja liikumisõpetaja ning Anli Soosaar Randvere Kooli 3.a klassi õpetaja. Anli Soosaar sai maavanem Ülle Rajasalult ka aasta klassijuhataja tiitli.

Aitäh, Viimsi õpetajad!

VT

Mari-Ann Kelam, volikogu noorsoo- ja hariduskomisjoni esinaine ja volikogu liige, tänab Helju Parnamaad töö eest Prangli Põhikoolis.

Õpetajatele esinesid Karl Erik Taukar ja Erik Kammiste. Fotol on nende vahel haridus- ja noorsootöö koordinaator Kadi Bruus.

VIIMSI VALLAVALITSUSE TÄNUKIRJA SAID

- HELJU PARNAMAA kohusetundliku pedagoogilise töö eest Prangli Põhikoolis aastatel 1969-2014.
- Viimsi Kooli, Randvere Kooli, Haabneeme Kooli ja Püüsi Põhikooli õpetajaid, kes läbi tiheda konkursi viisid oma õpilased laulu- ja tantsupeole:**
- MAIDO SAAR – tantsupeo pealavastaja, Viimsi Kooli noorte segarühma, õpetajate segarühma ja vilistlaste rühma juht.
- AGE KURRIKOFF-HERMAN – 2.-3. klasside segarühmade liigijuht, Viimsi Kooli 2.-3. klasside rühma ja noorte segarühma juht.
- VIRVE KALVET – Viimsi Kooli noortekoori ja mudilaskoori juht.
- ANDRUS KALVET – Viimsi Kooli noortekoori ja lastekoori juht.
- RINES TAKEL – Viimsi Kooli poistekoori ja lastekoori juht.
- KÄTLIN PUHMASTE – Viimsi Kooli poistekoori juht.
- MARGIT PRAKS – Viimsi Kooli segarühma juht.
- HELE POMERANTS – Püüsi Kooli rahvatantsurühmade juht.
- ANLI SOOSAAR – Randvere Kooli 3. klasside tantsurühma juht.
- KERLIN TAKK – Randvere Kooli poistekoori ja mudilaskoori juht.
- ELLE TOPER – Haabneeme Kooli mudilaskoori juht.
- AGE TOOMASALU – Haabneeme Kooli mudilaskoori juht.
- ERIK KULDKEPP – Viimsi Noortekeskuste noorsootöötaja. Tänu noorte tegevuse koordineerimise ja juhendamise ning Kelvingi Noortetoa käivitamise eest.
- MARIANNE VAINOLA – pühendunud ja tulemusliku töö eest Püüsi Koolis.
- Viimsi Vallavalitsus tänab Viimsi lasteaedade tublisid õpetajaid:**
- NATALJA AIT – kasvuhoo- neprojekti "Teeme ise" elluviimise eest.
- MERIKE VARANDI – Koolimängu arendamise ja korraldamise eest.
- MARI-LIIS MUGRA – projekti "Samm sammult" juhtimise ja koordineerimise eest.

ERALASTEAE TIBUS on vabu kohti 3-7 aastastele lastele!

Eralasteaed Tibu filiaalis LASTEHOID TIBU (Meriväljal, Ranniku põik 9) on veel vabu kohti 1,5-3 aastastele lastele.

Huvilised on oodatud etteteatamisega tutvuma: lasteaedtibu@gmail.com, tel 5192 5869 Mari-Ann

info kodulehel <http://www.lasteaedtibu.ee/>

Liikluskohvikusse lustima

“Kust mujalt see möte tulla sai, kui oma neljalt pojalt. Viimsis ei ole eriti kohti, kus laste sünnipäevi pidada, tegimegi ise ühe juurde,” avab Riin Otstavel perevõtte OÜ Liikluskohvik asutamise tagamaid.

Ideest sinistes ja oranžides toonides kujundatud liikluslinna-ku avamiseni kulus perekond Otstavelil natuke rohkem kui pool aastat. 23. augustil tehti ukseid lahti, kuid ettevõtmine on siiski nii värske, et isegi Kirovi-aegse suure kontorihoone teises tiivas pole sellest veel kuulnud. Umbes 500 m² sõidualaga Liikluskohviku leiate ilusti üles, kui lähenede Kaluri tee poolt küljest ja tõusete teisele korrusele.

Kohvi on siin hea ning seda pakutakse oma sümbolikaga nõudest, kuid Liikluskohvikusse tulge kindlasti lastega. Neid ootab siin 20 elektriautot, elektrilised tõukerattad ja eraldi mängutuba-mürala, kus on mänguasju, ronimiskohti, 3D labürint ja batuut.

Lõbustuspargi autodroomist erineb Liikluskohviku pakutu sellega, et siin tuleb ka mänguhoos korralikult liigelda. Liiklusmärgid, ülekäigurada, kaks ringteed ja valgusfoor tuletavad meelde, et teistele otsa või vastu seina kihutada ei tohi. Korraga saab autode-ratastega sõita paarkümmend last. Sünnipäeva pidamiseks on Liikluskohvik välja mõelnud mitu eri pikkuse ja hinnaga paketti, kus näiteks 20 minutit sõitu vaheldub mängude ja maiustamisajaga ja siis pääseb jälle sõitma. Võimalusi ja hindu vt www.liikluskohvik.ee.

Emasid huvitab, kuidas on sünnipäeva korraldades toitud. Need võib kas ise kassa tuua või siis saab suupoolist Liikluskohviku kaudu tellida Tampe, Reval Cafe, Selveri või Pizza kioski valikust.

Autodega lustimist piirab natuke lapse kaal: autod kannatavad kuni 40 kg raskust. “4–10 aastat tundub olevat magusaim

Jalakäijad on läbi lastud, kohe süttib roheline tuli. Fotod erakogu

Rahulik mõõduvõtt.

autosõidu aeg, tõuksid on jälle lahedad 12–13-aastaste meelest,” kinnitab kogetu põhjal Riin Otstavel.

Suuremat kasvu pidulised saavadki sõita elektriliste tõukeratastega, mille kaalupiiranguks 70 kg. Seda võimalust on juba mõnuga kasutanud mitmed

Tüdrukud on liikluses sama osavad kui poisid.

emadki. Tillude, kes ise veel pedaalideni ei küüni, isasid rõõmustab see, et autosid saab juhtida ka puldiga. Koostöö on lahe ja isadel pole vaja otsida mänguks ettekäännet.

Liikluskohvik ei peeta muidugi ainult pidusid. Nii ükski kui ka sõpradega võib ka niisama sõitma tulla ning pärast koolitunde saab siin isegi pika-päevarühmas olla. Ettevõtet täiendades soovib Liikluskohvik otse Haabneeme südames pakkuda ka lastehoiu teenust. Seni, kui lapsed mängivad, jõuaks lapsevanem siinsel kontoripinnal aga arvutis ära teha mõne vajaliku töö. Kui kõik õnnestub nii, nagu on plaanitud, saab Liikluskohvikust kokku tööd kuni kuus inimest.

Meeli Müüripeal

LIIKLUSKOHVIKU SÜGISLAAGER 2014
20., 21. ja 22. oktoober k 10–15
Hind 26 eurot (3 päeva) või 11 eurot (1 päev) sisaldab sooja lõunat + enda meisterdatud einet

IGA PÄEV:

- käime metsas või mere ääres (kui pole just sügistorm);
- peame kokakooli, kus valmivad: teistmoodi hommikusöök, jäätisevalik, muffinid;
- sõidame elektriautode ja –tõuksidega;
- kui aega üle jääb - meisterdame või mängime lauamänge.

TEAVE: tel 5887 6660 ja www.liikluskohvik.ee

Viimane võimalus esitada Tulevikutalendi stipendiumikandidaate

Tulevikutalendi stipendiumikonkurss otsib taas tublisid kooliõpilasi, kandideerimise viimane päev on 10. oktoober.

Tänavuse Tulevikutalendi stipendiumikonkurssi žüriid juhivad akadeemik Ene Ergma, koos temaga vaagivad kandideerijate avaldusi treener Anna Levandi, muusikapedagoog Märt Hunt, teaduskeskuse AHHA juht Andres Juur, kirjanik Jan Kaus ning Eesti Õpetajate Liidu juhatuse liige Mihkel Kõrbe. Stipendiumikonkurssi korraldaja

Maxima Eesti esindajana kuulub žüriisse Ty Lehtmäe.

“Haritud ja tublid noored on alus sellele, et Eesti ühiskond oleks tugev ja konkurentsivõimeline ka aastate pärast,” ütles Ene Ergma. “Andekaid kooliõpilasi toetades ja oma huvialadega süvitsi tegelema julgustades innustame neid püüdlena oma valitud elualal tippu nii Eestis kui ka maailmas.”

Tulevikutalendi stipendiumikonkurss on mõeldud kõikidele Eesti 5.–12. klasside õpilastele. Kandideerida saab viies kategoorias: teadus; sport

ja tervis; muusika, kunst ja kultuur; humanitaarteadused; ühiskondlikud tegevused.

Seda, kuidas tulevikutalend oma stipendiumi kasutab, saab iga õpilane ise otsustada. Seni on stipendiumi abil sooritatud ülikooliõpinguteks vajalikke keeleteste, käidud õppe- ja huvireisidel, aga ka antud välja oma luulekogusid ja moekollektsioone.

Kolme aasta jooksul on stipendiumi saanud juba 75 õpilast, nende hulgas on olnud vabatahtlikke merepäästjaid, õpilasfirmade asutajaid, fotograafe, kirjanikke, noorteadlasi jpt.

Varasemate võitjate ja finalistide seas on ka näiteks Viimsist pärit ja Sibeliuse Akadeemias klassikalist akordioni õppinud Mikk Langeproon.

Taotlusi saab esitada 10. oktoobrini Tulevikutalendi kodulehel www.tulevikutalend.ee ja posti teel. Veebist leiate ka konkursi tingimused ning nõutavad dokumendid. Stipendiumi saajad kuulutatatakse välja Õpetajate Majas toimival pidulikul galal.

Lisateave tel 5556 6984 või Ty.Lehtmae@maxima.ee.

Tulevikutalendi korraldajad

Muusikateater Generatsioon

Haabneeme Kooli ruumides alustab oktoobris tööd Muusikateater Generatsioon ning muusikalistuudio.

MTÜ Noorteiühendus Generatsioon tegutseb sel hooajal nii teatri kui ka stuudiona. Meie trupp on välja kasvanud Viimsi Harrastusteatri koguperetruupist ning meie esimene lavastus oli Viimsi Huvikeskusega koostöös sünninud muusikal “Annie – homme on parem”. Järgnesid “Tom Sawyeri seiklused”, “Hamelini vilepillimees” ja “Halley komeedi tagasitulek”. Neis muusikalides osalenud näitlejatest moodustame muusikateatri Generatsioon põhitrupi ning uute huviliste jaoks käivitame muusikalistuudio.

Stuudiosse ootame igas vanuses õpilasi, kes armastavad muusikat ja teatrit. Kuna muusikal eeldab laulu, tantsu ja näitlejameisterlikkuse sünergiat, siis õpivad stuudios osalejad kogunud juhendajate käe all neid kõiki muusikali jaoks olulisi asju. Meie muusikaõpetaja on Maire Pedak, koreograaf Sirlil Mangus ja näitlejameisterlikkuse õpetaja Franka Vakkum. Lavastuste valmimise käigus õpivad kõik asjaosalised ka lavakujunduse ning dekoratsioonide valmistamist. Kõik põhitrupi ja stuudio liikmed saavad laval üles astuda.

Stuudiosse saate registreeruda 14. oktoobrini e-posti aadressil nygeneratsioon@gmail.com. Studio esimene kogunemine ja koosolek algab 15. oktoobril kell 19 Haabneeme Kooli aulas. Koosolekule ootame ka laste vanemaid.

Palju häid mõtteid

Tutvumine eelmise hooaja muusikali “Halley komeedi tagasitulek” autori Andrea Greeniga andis meile palju häid mõtteid. Andrea on 30 aastat töötanud muusikaterapeudina ajuhalvatust põdevate laste koolis Philadelphias. Koostöös tavakooliga lavastab ta seal muusikale ja viib nõnda kokku erivajadustega ja tavalapsed. See töö on raske, kuid väga emotsionaalne ning vajalik. Mõlema kooli laste maailma avardub, koostöö õpetab olema üksteise suhtes avatud ning hooliv. Augustis osales Andrea Green meie külalisesinemistel Saaremaal. Saime suurteks sõpradeks ning tahame koostööd jätkata.

Otsustasime oma lavastustega pöörata tähelepanu laste ja noorte probleemidele ning lisaks muusikalis vajaminevatele oskustele näidata lastele, et inimeste erinevused muudavad maailma põnevamaks, välimus, tervislik seisund, sotsiaalne ja materiaalne taust ei ole määravad – igaüks väärib mõistmist ja sõprust. Soovime teatri abil arendada lastes hoolivust, empaatiat ja sotsiaalseid oskusi.

Headus ja üksteisest hoolimine on meie jaoks oluline. Senised tegutsemisaastad on meist teinud suure sõbraliku pere, kuhu alati mahub uusi liikmeid. Põhitruppi kuuluvad nii lapsed kui ka täiskasvanud. Meie teatri nimi, Generatsioon, tähendab põlvkonda – soovime eri põlvkondi ühise eesmärgi nimel tegutsema pannes suurendada nende vahelist mõistmist.

Muusikateater Generatsioon

Kõik stuudiolased pääsevad lavale. Foto erakogu.

Harjumaa kalurid käisid Inglismaal tutvumas

Räimeühingu ja Harju Kalandusühingu eestvedamisel olid meie kalurid septembri keskel koolitusreisil Lõuna- ja Kagu-Inglismaa rannapiirkondades.

Reisi eesmärk oli tutvuda Inglismaa randades kalanduse ja turismiga. Nädala jooksul nägime 20 paika, koolitusreisil osales 34 kalandusvaldkonna esindajat, sh kolm kalurit Viimsist.

Alustuseks külastasime Southamptoni sadamalinnas paadimessi, mis on Euroopa üks suurimaid: üle 500 eksponeendi tutvustas ja müüs paate, jahte, kaatreid, paadivarustust jm merendusega seotut. Messis peetakse 1968. aastast ning see on üks linna tähtsamaid sündmusi – siis võetakse kasutusele Southamptoni sadama ümbruse tänavad, parklad, pargid, kaid ja osa messist asub isegi merel. Paadimess andis hea võimaluse saada kontakte, tutvuda uute veesõidukitega ja viia end kurssi suundumustega merenduses. Kaluritele pakkusid loomulikult põnevust erinevad kalapaadid. Väga uhke oli väljapanek inglise traditsioonilistest puupaadidest, kail tõmbasid tähelepanu võimsad luksusaatrid ja jahid.

Õhtupoolikul pöikasisime läbi Stonehengest ja hämaras jõudisime rannaäärseesse Torquay linna.

Elu ümber sadama

Teisel päeval liikusime 17 000 elanikuga Brixhami kalurilinnas, mille keskmeks on sadam. Hoonestus paiknes kaarjalt ümber sadama, asudes osaliselt mägedes. Sadamas olid kalaturg, kalapoes, restoran, traallaevastik, jahi-, reisi- ja paadisadam. Sadamaala oli elanikele avatud, nii kalakai, huvikai kui ka reisi- kaid olid kõik ühes kohas. Aiaga oli piiratud vaid suurte traalide ala, kus toimus kauba laadimine ja traalerite remont. Kaile olid

Hommik Newquay kalasadamal.

rajatud aga kõrge vaateplatvormid, millelt paistsid linn ja traalerite ala. Igal aastal peetakse seal traalerite võidusõite – milline põnev idee!

Sadamas olid stendidel uurida traallaevade ehitusjoonised ja selgitused, kuidas toimub eri mereandide püük. Tänavapoolse kai äärde püstitatud kioskid kutsusid ligi kirjutete reklaamidega: pakuti nii merereise, värsket kala kui kalatoite. Sadamaäärsetel tänavatel paiknesid toitlustuskohad, meenepoed ja pubid, pea igas neis müügil merenduse ja kalandusega seotud tooted. Bixhamis käib elu ümber sadama – sadam ja meri toovad siia suviti rahvast ja seda oskavad kohalikud ära kasutada.

Dartmouthi linna läbib jõgi. Mõlemat jõekallast kaunistasid sajad paadid-jahid-kaatrid. Üle jõe viis meid kaunis lihtne praam, mis koosnes vaid puksiirist ja pargasest, autod läksid peale ning parras-pardas puksiir viis meid teisele kaldale.

Ühine turundus

Salcombe väikelinnas hakkasid silma tänavanimed, mis viitavad kokkupuutele merega, ning kauplused ja toidukohad, mille nimedeks Ookeani laine, Lest, Merelaegas, Krabikuur jne. Said kohe aru, et tegu on merelinnaga. Kasutusele on võetud kohalik märgis. See näi-

tab, et tegemist on ettevõtjaga, kes kuulub linna ühtsesse turismivõrgustikku. Igas tähistatud ettevõttes oli ka teiste linna asutuste reklaammaterjalid, et ühtselt kogu omavalitsust turundada. Salcombe linnas on peamiseks tuluallikaks krabipüük, suvehooajal on tähtis ka turism. Sadama alal asusid töökojad ja kuurid, ühes remonditi parajasti paati. Peremees lubas lahkelt sisse tulla ja rääkis puupaatide taastamisest.

Külalislahkus, tugev koostöö ja kalurilinn identiteet löid sellele väikelinnale toreda ja meelde jääva kuvandi.

Õhtupoolikul peatusime Plymouthi linnas, kus on tähtis roll laevaehituses, merekaubandusel ja praamiühendusel Prantsusmaa ja Hispaaniaga. Linna keskmes asub sadam. Siingi on sadam külastajatele kenasti avatud ning ümbritsetud kohvikute ja toitlustusasutustega. Saimeljalutada ujukvaid, mille ääres kalapaadid. Muljetavaldavad olid jahisadamad: tohutud hulgad ujukvaid ja sajad mastid igas suunas.

Teise päeva lõpuks jõudisime juba pimedas Inglismaa läänerrannikul asuvasse Newquaysse. Hommikul vara linna avasime minnes külastasime ligi 140-aastast Newquay sadamat, kus tegeleti nii kala-, krabi- kui ka vähipüügiga. Sadam asus linna keskmest eemal, kuid ko-

Vaade Brixhami sadama vaateplatvormilt sadamale ja linnale. Fotod Alar Mik

Padstow kalapoes, teisel korral on meretoidu kool.

halikud kalurid olid teinud kõik selleks, et sadam oleks külalistele atraktiivne. Vanas paadikuuris on söögikoht, sadama kaid on kõigile avatud. Kohalik kalanduse tegevusgrupp on kai lõppu rajanud pinkidega varjualuse, kuhu saavad tormi korral varjuda kalurid ja sadamas viibivad külalised. Siltidest kirjutasid kioskist pakuti kõiksugu teenu-

seid alates paadilaenutusest kuni kalastamiseni. Loomulikult sai kala osta. Sadamale ja paatidele avanes kailt võrattu vaade. Külalislahkes sadamas oli kõik tehtud selleks, et kui siia satud, siis sa ka viibid siin mõne aja ning sul on võimalik teenuseid tarbida.

Homaaride haudejaam

Newquayst suundusime Padstow'sse, kus külastasime homaaride haudejaama. MTÜ aitab seal koostöös kohalike kaluritega kaasa homaaride ehk merivähkide populatsiooni säilitamisele. Kui kalurid saavad kätte emase homaari, kelle keha alla on kinnitunud munad, viivad nad selle haudejaama. Väi-

kesed homaarid hautakse seal välja ja kasvatatakse üles. Homaarikesed on u 3 kuud haudejaamas, seejärel lasevad keskuse töötajad või kalurid nad merre. Haudejaam oli hea näide sellest, kuidas kalurid aitavad kaasa kalavarude taastamisele. Padstow sadamas asuvas väikeses Padstow meretoidu koolis õpetati kalatoite valmistama ning kalu ja mereande töötlemata. Kooli kalapood võttis oma seinamaalingute, piinliku puhtuse ja ülimoodsa sisustusega sõnatuks: tõeline musternäidis, milline üks kalapood võiks olla.

Järgmisena külastasime Tre- rice'i, et näha ka ühte ehedat Inglismaa mõisa.

Seejärel suundusime Me-

Aksi – Tallinnale lähim asustamata saar

Viimsi vallas on 15 saart. Pranglist kagus asuvat Aksit hüüavad randlased ka Äksiks või Väike-Prangliks.

Püsivat inimasustust ega ühendust mandriga seal pole, kuid Jaanus Lember peab saarel šoti mägiveiseid. Suvel tegi ta heina varudes talveks ettevalmistusi. Tänu heinaveoüritusele oli ka minul võimalik esimest korda Aksit külastada ja sinna sõites said selgemaks nii saare ajalugu kui ka praegused võimalused.

Sõitsin ilusal suvehommikul Aksile koos seitsme noormehe, ühe neiu ja 44 heinapalliga. Meie esimene ülesanne oli heinapallide mahutamise väikesele praamile. Noormeeste poolt kostis seda tehse hüü-

Heinapallide veeretamine Aksi saarele. Foto Liina Rüütel

deid: "Kui muidu ei lähe, siis tuleb hoogu võtta!" või "Mis kinni ei jää, saab praamil kinni lükatud!" Tänu osavatele vee-

retajatele, kes on palle varasematelgi aastatel lükanud, said kõik pallid praamile u 40 minutiga.

Enne merele minekut haris mind Aksi maalilise liiva- ja kiviklibuse ranna, soo jt loodusrikkuste teemal viimsilane Alar. Unikaalse loodusega Aksi on kunagi olnud paadi-ehitajate suurpere Aksbergide kodusaar, randlased hindasid nende purje- ja kalapaate kõrget.

Saarele jõudes selgus, et merevesi on alla kroonlinna 0, seetõttu tuli kivise rannani tekitada plankudest tee. Kui see valmis sai, selgus, et palle tuleb veeretada ka mäkke. Kõige olulisem roll oli kolmel naisel: tuua pallid kuivalt kaldale ja lükata poolde nõlva. Kuid Lemberite pere sõnul olid abilised tugevamad ja töökamad, kui nad aimata oskasid.

Heinapalle veeretamise justkui viies etapis: paadist maha,

poolde kiviklibunõlva, muru- alale, maja lähedusse ja lõpuks heinaküüni, kus tugevamad mehed need virna sättisid. Mikk, kes on palle lükkamas käinud juba kuus aastat, leidis, et tänavused pallid on eriti mugavad ja paraja suurusega, need on lihtne liigutada.

Kuigi keskpäevaks oli saarel sooja juba üle 26 kraadi, edenes töö lustiga ja hakati

pakkuma, millal 44. pall küüni jõuab. Lõpuks selgus, et esimese palli jõudmisest Aksi pinnale kulus viimase palli küüni lükkamiseni 2 tundi ja 22 minutit.

Talgupäev lõppes lõbusa kokkuvõttega ja kui võimalik, siis üritan palle veeretama minna ka järgmisel suvel.

Liina Rüütel

PÕNEVAID FAKTE

- 1790-1953 oli saarel alaline asustus. Viimased elanikud pidid lahkuma NSVL-i piirivalve sunniga. Paljud olid põgenenud juba 1944. Aksilasi tunti ka Rootsisis heade paadimeistrina.
- Õöl vastu 25. augustit 1941 ujus saarele alasti mees, kes põgenes laevalt Eestirand pommitamise eest.
- 1986. aastal rajati saare lõunaotsale tulepaak.
- 2006. aastast on saarel veised ning 2010. aastast lambad.

sadamate ja kalandusega

Paadi kaldale vedamine linttraktoriga Hastingsi sadamas.

Laevavraki ja merepärandi keskus

Kolmanda päeva viimane peatuspunkt oli Charlestowni sadam. Kunagine kaubasadam on oma tähtsuse minetanud, nüüd ootavad seal külastajaid ajaloolised purjelaevad. Sadamakail tabasime kohaliku kalurinaise võrku rakendamas! Laevavraki ja merepärandi keskus on eksponeeritud 150 erinevalt laevavrakilt pärit esemeid ja salakaubaveo, merekaubanduse ning kalanduse ajalugu. Kuigi tegu on väikese kohaga, on merd ja sadamat oskuslikult kasutades turistid kohale meelitatud.

Uus hommik algas Poole'i linna külastamisega. Esmalt suundusime merekaubandust ja Poole'i ajalugu tutvustavasse muuseumisse. Kui ajalugu selge, läksime sadamasse. Tänav kulges piki kaid, kai äärest väljus praame ja huvialuseid, teisel pool tänavat toretsesisid kingipood ja pubid. Kui huvija jahisadamad ära lõppesid, jõudsim lõpuks kalasadamasse, mis oli olemuselt nn ujusadam. Mandriga ühendas kalasadamat käigusild, sadam oli nagu ujus paatide parv või kogum, mida hoidsid koos ujuskaid ja ankrud. See ala oli suletud, seda vaatasime kaldalt.

Lulworth Cove'i külas vaatasime kriidipaljandeid ja pimedas jõudsim Brightonisse.

Viies päev algas Brightonis kail – tegu on üle saja aasta vanuse Merepalee nime kandva ookeanikaiga, mis rajatud sadade postide otsa. Kail tekitab tootlustus- ja meelelahutusasutusi, kümnetelt vaa-

Tüüpiline inglise kalapood täis silte ja reklaame, paremal ülal ühe kohaliku kaluri foto.

teplatvormidelt avanes kaunis vaade linnale ja merele. Kahju, et Eestis selliseid kaisid ei ole.

Kaunis kalurilinnak

Hastingsis kohtusime kohaliku kalanduse tegevusgrupiga. Sooja vastuvõtu järel suundusime ringkäigule sadamasse. Kiviklibusel rannal olid kohalike kalurite laevad ja paadid. Merre lükatakse neid hommi- kute linttraktoriga, merelt naastes tõmmati alus samamoodi traktoriga või siis vintsiga paadihoiualale. See on Inglismaa suurim kaldal asuv kalalaevastik, mis koosneb ligikaudu kolmekümnest laevast-paadist. Eraldi sadamarajatisi siin ei ole, on vaid aedikud, kus paate hoitakse, kaks neist on suletud, kolmandas sai vabalt paatide vahel ringi jalutada.

Vaatasime ka kalatööstust ja kaluri muuseumi. Kogu sadamakvartal on ümbritsetud mustade puidust kuuridega, need on võrgukuurid, laod, kalapoed. Leidub 3-korruselisi võrgukuure ja paatidest ehitatud kuure – arhitektuuriliselt

ülrikaunis ala moodustab koos sadamaga suure kalurilinnaku. Lihtsalt võrratule vaatepildile andsid lisandväärtust seintel olevad kalurite pildid, omamäolise kujundusega sildid jne.

Kohalikud kalurid on asutanud ka Hastingsi kalurite kaitse ühingu, mis toetab kalureid ja nende perekondi, kui läheb püümis katki või juhtub laeval midagi. Ühing aitab ka siis, kui perepeast kaluriga peaks midagi juhtuma ja sisetulek jääb saamata. Ühing töötab kindlustusseltsi põhimõttel: maksad osamakseid ja hiljem saad igasugust abi. Osamaksete maksmine on vabatahtlik ja auasi, neid makstakse saagi pealt, täpsemalt siis, kui saak ületab koguse 100 naela. Ühing taotleb toetusi Euroopa Liidu programmidest. Ringkäigu lõpetasime kalurite ja meremeeste pubis, mis asub ühingu samas majas. Samas hoones on koolituskeskus, mille nimi otsetõlkes rannaklass. Hastingsi kalurid teevad kõike koostöös. Siinne organisatsioon on hea näide sellest, kui-

das koostöö on viinud suurte tulemusteni. Lahkusime sealt uute mõtetega, et eelviimasel reispäeval tagasi tulla mere- toidu ja veini festivalile.

Hastingsist sõitsime Rye linna, kus vaatasime jõesadamat ja sealseid käigusildasid. Ööbisime Folkestone'is ja saime hommikul sealses sadamas jalutada. Hotell asus otse kai kõrval ja aknast avanes kaunis vaade hommikusele kalasadamale. Traalerid läksid ükshaaval merele ja tulid sealt.

Võrgukuuride "linnaosa" Hastingsi sadamaalal.

Oli varahommik ja kalatürg alles ärkas. Ühe poe kõrval nägime kalatöötlemise ruumis, millise ettevalmistusega kala letile jõuab. Kioskid ja poed alles avasid uksi, mõni suitsutas kala ja keegi ladus kala letile. Kuid igale poole võis ligi astuda, kõik tehti selleks, et kalatürg oleks külastajatele atraktiivne.

Pärast Battle'i linna ja Canterbury pankranniku vaatamist jõudsim reisi lõpetuseks taas Hastingsisse. Nüüd oli aega külastada sadamaalal toimuvat festivali, kohalikud kalurid demonstreerisid meile laevade kaldale vedamist.

Inglismaal nähtu oli kokkuvõttes väga harvu ja inspireeriv. Hea võrdluse andiski nii paljude erinevate sadamate ja rannapiirkondade külastamine. Eestis on kalasadamad kinnised ja külastajaid kaidele ei lubata. Inglismaal on aga kõik tehtud selleks, et külastaja sadamasse satuks ja seal viibiks. Sadamad on visuaalselt atraktiivsed, seal pakutakse erinevaid teenuseid ja tooteid, isegi suvalises kõrvalises sadamas on need olemas. Mereand oli võimalik osta pea iga sadama lähedusest. Ka oli iga sadama juures midagi omanäolist. Kuuldu ja nähtu innustas reisel osalenuid asju ehk ka kodus teistigi tegema.

Alar Mik

Harju Kalandusühing

Viimaste suvetuultega merel

Harjumaa kalurite Inglismaal käik pani mõtlema, milliseid teenuseid pakuvad meie valla sadamad.

Kala saab osta vaid Leppneemes ja haruharva Miidurannas, merereiside pakkujad võib üles lugeda ühe käe sõrmedel. Ometi on randlasi, kel on olemas laevajuhiloa, paat, teadmised ja lood, mida teistega jagada.

Leppneeme sadamas kohtun endise kaluri Kalle Rajaga, et arutleda turismi teemal. Kalle on üks neist, kes pakub merele mineku võimalust puust kalapadadiga.

Paat on ehitatud Rootsist ning jõudis siia kaks aastat tagasi, kui Kalle hea sõber Soomest Norra kolis. "Ta tegi ettepaneku, et võiksin paadi koju Eestisse tuua. Eks ma kõh-

Kalle Raja. Foto Liina Rüütel

lesin ka. Paat toodi Tallinki laevaga, autokastis. Nüüd oleme merel käinud aasta. Paadi nimi on nüüd Liisa. Ristisime ta minu vanaema ja ka naise (Liisi) järgi." Liisa on sõidutannud peremehe tuttavaid, kuid

Kalle hakkab kõiki soovijaid merele viima.

Kalle kindla käe all võtame sadamast suuna Vinnuniidi kari poole. Kohalikud kalurid on täheldanud, et skuutritega sõidetakse liialt julgelt ja kiiresti, sedasi ei panda tähele merepõhja. Esimesteks õppetundideks meie meresõidul on kivid.

"Tehnika on jõudsalt arenenud, kuid vaja on ka tarkust, et sellest aru saada," vihjab Kalle ohtlikele kivilahmakatele. Kivid on paadist peaaegu käega katsuda. Mootor seisma pandud, et lasta paadil rahulikult loksuda, puudutame paadi kerega kivi. "Kui mind esimest korda merel rooli lasti, sõitsin paadi kivide vahele kinni. See oli õpetlik kogemus ja kapteni sõnad saadavad mind merel alati. Ta ütles: "Kui oskasid

kividesse sõita, siis oskad ka tagurpidi tagasi sõita!" Selle põhimõtte olen ka oma lastele edasi andnud."

Sõidame Muuga lahe ja Karbi madala suunas. Kalle näitab taamal paistvat Tammneeme küla ja Karbi madala tulepaaki, varasema nimega Karpova madalat. Tuletornile lähenedes tõuseb madalalt õhku kormoranide parv, punase tulepaagi on nad täitsa heledaks teinud.

Teeme tiiru ümber tuletorni, siis suundume kaubalaev Viimsi tekitatud mõnusa laine- tuse saatel tagasi Liisa kodusadamasse.

Viimsis on hinnas peretraditsioonid

Kalle isa oli kalur, ta ise on kalandusega seotud olnud viimased 10 aastat. "Olen uhke, et

vanem poeg õpib merekoolis tüürimeheks, ka noorem poeg sammub sama rada vaarisadega."

Otsus olla ja saada kaluriks tuleb teha kaalutletult, see tuleb pühendumisest ja perekonnast, on teisedki paadis olevad kalurid veendunud. Kahjuks pole kõigil randlastel võimalust võrguga kala püüda. Paljud Leppneeme kalurid on juba mitu aastat võrgulubadest ilma jäänud. "Viimastel aastatel olen taotlusi esitanud läbi interneti, ent alati olen ilma jäänud! Süsteemi sisse logides näitab, et võrgulube on, siis jookseb süsteem kokku ja annab lõpuks teada, et kõik load on väljastatud. Kahju, et mina ei saa oma poegadele õpetada neid teadmisi, mida isa mulle õpetas," selgitas Kalle.

Aktiivse randlasena tahabki Kalle siduda mere, turismi ja oma teadmised. Ta soovib, et viimasilastel oleks rohkem julgust minna merele ja nautida sealt koduvalla ilu. "Alates maikuust hakkavad hivilisi merele viima, et jagada oma kogemusi." Kalle on selleks juba asutanud ettevõtte Raja Paat, mereturismi valdkonnas tahab ta oma tegevust edaspidi ka laiendada.

Kalle moodi randlasi-mere- mehi on Viimsis veel. Nende meeste teadmised, kogemused, kalamehejutud on tohutu aare, mis ootab avastamist. Olgu Kalle lugu teistelegi inspiratsiooniks, et saaksime merega sama lähedaseks nagu inglased.

Liina Rüütel

Raamatukogupäevad Viimsi Raamatukogus

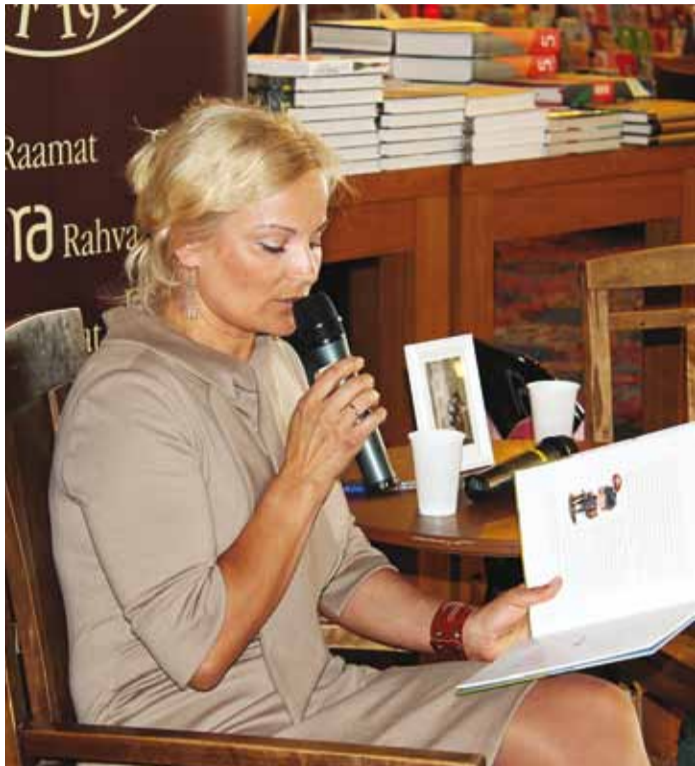
20.–30. oktoobril toimuvate raamatukogupäevade raames ootame teid mitmele põnevale kohtumisele.

Laupäeval, 18. oktoobril kell 11 peab koduloouuri Jaan Tagaväli raamatukogus loengu Viimsi poolsaare küladest ja nende elanikest. Jaan Tagaväli on põline viimsilane, kes on ligi 20 aastat tegelema sugupuu uurimisega. 2010. aastal tunnustas Eesti Genealoogia Selts teda tiitliga aasta genealoog. Tagaväli on selle seltsi aseesimees ning Viimsi Kultuuriloo Seltsi kodulooringi eestvedaja.

Ettelugemispäeval, 20. oktoobril kell 10.30 ootame raamatukokku mudilasi. Päeva teemaks on sport ja liikumine lasteraamatutes, lõbusat juttu tuleb lastele lugema näitleja Raivo Mets.

Laupäeval, 25. oktoobril kell 11 algavas jututunnis on raamatukogu jälle laste päralt. Oma raamatuid loeb ja vaatab koos lastega kirjanik Janne Järva. Viimsis elav lastekirjanik on välja andnud kolm raamatut: "Sõber on pärl", "Soolikarohu Eva ja mägede Hugo" ja "Pilliroo tänava lasteaed".

Teisipäeval, 28. oktoobril kell 17.30 saavad lugejad kohutada edukast ärimehes ruttu menükirjanikuks saanud Avo Kulliga. Temalt on ilmunud neli romaani: "Haigla", "Kaubamaja", "Vabrik" ja "Reporter", mida ka meie kogust on paljud juba laenutanud ja lugenud. Romaani "Reporter" eest sai ta 2014. aastal Tammsaare nimelise Albu valla kirjanduspreemia. Kohtumisõhtul avab Avo Kull romaanikirju-

Lastekirjanik Janne Järva jututund on 25. oktoobril. Fotod erakogu

tamise tagamaid, räägib, kuidas sünnivad lood, karakterid ja romaanid ning vastab teie küsimustele.

30. oktoobril kell 17.30 peab Mare Mürsepp loengu "Lugemise õppimine – kelle mure, kelle rõõm?". Kuulama ootame eelkõige lapsevanemaid, lasteaia- ja kooliõpetajaid, aga ka teisi, kellele teema huvi pakub. Eesti Lugemisühingus tegutsev Mare Mürsepp on lastekirjanduse uurija ja kooliõpetaja, ta on olnud Tallinna Ülikooli dotsent.

Raamatukogupäevade ajal on võimalik osaleda ka ekskursioonil, mille raames tutvustame raamatukogu köögi-poolt – näitame, mida tehakse raamatuga enne, kui see lugejani jõuab jmt. Ekskursioon on eelregistreerimisega, aeg kokkuleppel. Registreerimiseks

Kirjanik Avo Kull kohtub lugejatega 28. oktoobril.

kirjutage elise@viimsivald.ee või helistage 6066 934.

Tähistage raamatukogupäevi koos Viimsi Raamatukoguga!

Viimsi Raamatukogu

Uus näohoolduskuur

Viimsi SPA ilukeskus pakub nüüd uue farmatseutilis-kosmeetilise sarja pHformula näohooldusi ja tooteid.

pHformula tootevalik.

Tegemist on just Eesti iluturule jõudnud innovatiivse näonaha uuendava kosmeetikasarjaga, mis pakub tavapärasest näohooldusest radikaalsemaid lahendusi, kuid on seejuures äärmiselt nahasõbralik. Abi saab selliste iluvigade puhul, nagu kortsud, nahatoonuse nõrgenemine, liigne pigmentatsioon, krooniline punetus ehk rosaatsea ja akne. PHformula on turvalisem alternatiiv senistele keemilise koorimise protseduuridele. Kuna pHformula puhul ei kaasne tavapärase keemilise koorimisega kaasnevad ebamugavaid kõrvalnähtusid, nagu naha kahjustumine ja koorumine, siis võib klient pHformula hoolduskuuri läbi teha tavapärasest elurütmist häirimata.

PHformula nahauuendusprogramm võimaldab spetsialistil kombineerida iga kliendi näonaha probleemidest lähtuv hoolduskuur. Samaaegselt la-

hendatakse nii spetsiifilisi nahaprobleeme, nagu kortsused või pigmendilaigud, kui ka parandatakse naha üldist seisundit, noorendades ja uuendades nahka.

Viimsi SPA Ilukeskuse juhi Kai Seppiku sõnul pakuvad pHformula nahauuendustooted kosmeetiku jaoks kahtlemata uusi võimalusi. "Tahame pakuda oma klientidele tõeliselt efektiivseid teenuseid, kuid samas minimeerida riske. Kuna antud keemilise koorimise programm põhineb uusimal tehnoloogial ja võimaldab teha keemilist koorimist ilma inetu na-

hakoormiseta, siis võin kinnitada, et pHformula pakub meie klientidele turvalise võimaluse silmnähtavate tulemuste saavutamiseks. Siinkohal kasutan võimalust kutsuda huvilisi tutvuma selle uue põlvkonna hooldusprogrammiga meie ilukeskuses toimival iluõhtul 15. oktoobril kell 18. Juba samal õhtul saavad soovijad personaalse pHformula konsultatsiooni tasuta. Lisaks kostitame külastajaid erinevate ilu ja tervist puudutavate uudistega ning ahvatlevate eripakkumistega."

Viimsi SPA Ilukeskus

Tallinn Viimsi SPA

ILUÕHTU

Viimsi SPA ilukeskuses
15. okt k 18

Õhtu keskmes on uue põlvkonna nahauuendussari

pHformula

Vajalik eelnev registreerimine
tel 6061 160, spa@spatallinn.ee
www.spatallinn.ee

UKRAINA TSIRKUS

ESINEVAD:

JOOGA

LÕBUS ILOUN

PUUDLID

SEEBIMULLID

TUVID

KASSID

PUÜTON

Viimsi huvikeskuses
14. oktoobril 2014
Kell 10:30
Pilet 3€

HSR
Hea Sõnumi ring*

Viktoriin!

Laulud!

Mängud!
Piiblilood!

Tule ise ja kutsu sõber ka!

Koht: Viimsi Raamatukogu
Aeg: 23. oktoober
kl. 17.30

LEO

Püha Jaakobi väikelaste kirikuklubi 3-6 aastastele

Viimsi Püha Jaakobi kirikus (Nurme tee 2)
teisipäeviti kell 12-15 (va. koolivaheajad) alates 7. oktoobrist

Kirikuklubis mängime, laulame, meisterdame ja tutvume erinevate teemadega (kristlik usk, keskkond, aastaajad, sõprus, emotsioonid, Eesti linnad, kultuur, kombad jne.)

Aastatasu 30€/laps, kahelt lapselt kokku 50€.
Eelregistreerimine on vajalik. Osalejate arv piiratud!

Info ja registreerimine:
mirva.lappalainen@eek.ee
5629 5484

Mõttetihe foorum Kirik keset küla

Hiljutise Viimsi kirikunädala foorumil "Kirik keset küla" rääkisid esinejad koostöövõimalusi avades sellest, mis kõige rohkem südamele.

Foorumi moderaator, Rakvere Karmeli koguduse vanempastor Gunnar Kotiesen tsiteeris päeva avades autotööstur Henry Fordi: "Kokkutulemine on algus, koostöö on progress ja koostöö on juba edu." Foorumist saigi EELK Misjonikeskuse ja Viimsi vallas tegutsevate koguduste korraldatud kirikunädalal justkui heast tahtest tuleneva koostöö keskpunkt. Kõik võisid tulla ja oma vaatepunktist öelda, kuidas saaks arendada kogukonna ja kodukiriku koostööd. Foorumi avas EELK peapiiskop Andres Põder. Ettekandeid täiendas Oleviste koguduse vilistlaskoori esinemine. Mõtteainest kogunes palju. Siia sai kirja vaid osa kõneldest, mõtterikad sõnavõttud on misjonikeskusele ka lindistatud.

Vabadus ja hingevara

Euroopa Parlamendi saadik Tunne Kelam kõneles vabadusest, mida polegi nii lihtne kanda. Alles hiljuti tahtsime vabaks saada. Milleks me oma vabadust kasutame? See küsimus on Lääne tsivilisatsioonis vastamata, kuigi juba Erich Frommi raamat "Põgenemine vabadusest" (1941) näitas, et inimene ei oska vaba olemisega kuigi palju peale hakata. Ühiskond on kriisis, kuni meil pole keskseid väärtusi. Põhimõtted taanduvad tihti inimõigustele, kuid need ei ole tingimata väärtused. Äng ja sisemine segadus viib inimesi äärmusteni. "Ehitame liivlosse. Päike paistab, liiv kuuab ja lossid lagunevad. Igapäevaste tegemiste juurde on vaja midagi, mis neid seoks.

Mõttetiheidaid ettekandeid sidus Oleviste koguduse vilistlaskoori esinemine. Foto Mari-Ann Kelam

Selline siduja ja tähenduse andja saab olla kristlik vaimus. Lapsele on elus toeks vaja selgelt orientiiri, selle andjana on usuõpetus koolis väga vajalik. Tunne Kelam lootis, et selle arusaamani jõudmiseks jätkub meil aega ja koostöövaimu.

EELK Viimsi Püha Jaakobi koguduse õpetaja Mikk Leedjärv rääkis, kuidas selle usuga, mis on kristlaste südames, on kirik palju rohkem keset küla, kui saab olla üks keset asulat kõrgu hoone. Kuid hoonet on lihtsam ehitada, kui jõuda segaduses inimeseni. "Kogukonna, valla ja kiriku töö on kokkuvõttes ikka inimeste toetamine ja teenimine, kuid iga osalise viisid selleks on erinevad. Kodukirikute nädala lihtsad lõkkekohvipeatused jm üritused näitavad, et meil tuleb minna kirikust välja ja inimestega palju rohkem rääkida, sedasi saab meie südames asu kirik nähtavamaks."

Rohuneeme akadeemikust külavanem Jüri Martin keskendus hingevara teemale ja arutles, mis paneb meid eetilisel

käituma. Martin sidus arutledes eetika, elukeskkonna ja säästva arengu võimalikkuse, tuginedes Albert Schweitseri raamatule "Tsilivilisatsioon ja eetika", Rahel Carsoni "Hääletule kevadele" ja Rooma klubi raportitele ("Kasvu piirid", "Inimkond pöördepunktis"). Ta nentis, et elukeskkonna ja inimesuhete eetikat ei saagi eraldi vaadelda. Kui elu meie ümber saab kahjustatud, siis oleme ka ise ohus. Aruteludega saab selgitada meie rolli; mõistmine, kes ja milleks sa oled, on osa meie hingevarast.

Eesti Filharmonia kammerkoori koormeister Heli Jürgenson, kes on üle 20 aasta seotud olnud nii kooride kui ka vaimulike laulupidudega, kõneles muusikast kogukonda ühendava jõuna. "Liitsõna meelelahutus osadeks lahates tahan küsida, kas meie meelt on ikka nii palju vaja lahutada? Meelt on ehk hoopis vaja kasvatada ja kokku koondada. Sellises kokkusaamises on kirikul, muusikal ja eriti koorilaulul väga oluline roll. Nad annavad meile osaduse ja

kuhugi kuulamise tunde. Vist kusagil mujal pole nii suur osa rahvastikust koorilauljad kui Eestis. Ka koguduse aktiivseim osa tegeleb koorilauluga. Lauljad pühendavad muusikale oma aega ja head taht, nad kasvavad ise ja kasvavad samas teisi."

Vastastikune huvi

Viimsi vallavanem Jan Trei tänas kirikunädala korraldajaid ning nentis, et selline kogukonda liitev ettevõtmine väärrib traditsiooniks kujundamist. Viimsi kirikud ja kogudused on osa kogukonna ajaloo ja tänapäevast. Vallal on kogudustega tihe side, korra kevadel ja korra sügisel kohtuvad koguduste ja valla esindajad ümarlauas. Alates 2008. aastast on kogudused valla eelarves n-õ kahel real: ühel on investeeringuteisel tegevustoetused. Abi on antud valla võimaluste järgi. Investeeringutoetust saab igal aastal üks kogudus, sest nii on see mõjusam. Sedasi on näiteks vahetatud Prangli kiriku katus, värvitud Randvere kirik jne.

Lisaks lumelükkamise jm

murede lahendamisele kerkib ümarlauas ka inimlikult keerukaid probleeme. Viimsist jääb mõnikord petlikult edukas mulje. Vallavanema sõnul on Viimsi paras läbilõige meie ühiskonnast, siingi on küllalt sotsiaalseid hädasid. Tänapäevane hoolekande- ja sotsiaaltöö on välja kasvanud koguduste tehtust, nüüdki saab seda koos edukamalt teha. Delikaatsed ja head on olnud näiteks EK Viimsi Vabakoguduse lapsi ja peresid toetavad ettevõtmised. "Hea koostöö eelduseks on vastastikune huvi. Valla arengukavva on oodatud ka koguduste mõtted ja ettepanekud. Kindlasti on Viimsis vaja arendada isikliku abistaja teenust, noorte usaldustelefoni jm. Vald saab aga aidata vahendada koguduste ja kooli hoolekogude dialoogi."

EELK Nõmme Rahu koguduse õpetaja ja Usuteaduse Instituudi rektor Ove Sander on Viimsis elanud kaheksa aastat. Sellest, mida kirik saab pakkuda külale ja tänasele Eesti ühiskonnale, rääkis ta Nõmme näitel. Ove Sander tõi välja neli valdkonda, kus saab kindlasti koostööd arendada. Esiteks sotsiaaltöö. Nõmme kogudus pakub kaks korda nädalas hädalisteile nii head toitu, mida pakkuja isegi tänuga sööks. Teine tähtis võimalus on haridus: kiriku juures töötab pühapäevakool. Kirik peaks kindlasti olema üks keskkonnahoiu eestkõneleja. Eesmärgid ei tohi saada vahenditeks ja vahendid eesmärkideks. Ja loomulikult saab kirik ühiskonda aidata tervishoiu ja vaimse tervise valdas. "Kui vaadata kas või meie liiklust, siis rahu ja rõõmu on Eestis väga vähe... Euroopa kultuuriliinist lahutab meid kindlalt see, et meie haiglates ei ole veel kaplaniteenistust. Alati ei pea kontakt kirikuga tekkima usu pinnalt. Elu piirisi-

tuatsioonides, näiteks oma haiguse ja saatusega silmitsi seistes, vajame lihtsalt tuge. Kirik aitab mõtestada elu kannatusi. Reaalsest abist olulisemgi võib olla moraalne abi – see tunne, et me ei ole üks."

EELK Randvere koguduse juhatuse esimees Urmas Kiviselg rääkis mõjusalt usuõpetusest ja sellest, kui oluline on iga inimene, kes käis mõnel kirikunädala üritusel. "Pärast meie kiriku orelikontserti küsis üks naine, kas ta võib Aivar Sõderi kallistada. Ta ei teadnudki, et tema naaber ka oreli mängib. Sellised kohtumised aitavad meil avaneda ja tuttavaks saada."

Koostööle äratamise kogemustest teiste rahvaste juures rääkis praost Markku Happonen, kes on näinud, kuidas moslemite lapsed kasvavad minareti varjus ning kogenud õigeusu kiriku väga nähtaval olemist tänases Moskvas. Manilas on kirik aga hoopis teistmoodi rahva juurde tulnud – seal korraldavad kogudused jutlusi ostukeskustes.

Viimsilane Hannes Võrno meenutas oma kogemust kaitseväge teabeohvitserina Afganistani missioonil. Teenistuste ajal ei olnud kirikutelk just rahvarohke, seal käidi pigem vaheldu otsimas. Tulekuks oli tõduet vaja. Pärast seda, kui soomuk sõitis lõhkekehale, oli rahvast kohe rohkem. Paljudest asjadest räägime nii, et ei saa üksteisest aru. Usuõpetuse vajalikkusest koolis ei ole tarvis rääkida nii häbilikult ja aralt. Siis ei pruugi see kohale jõuda. Võrno tõi näite oma kodust. Kui ta pojad ei tahtnud väiksenäna oma putru ära süüa, siis mõjus neile kõige tõhusamalt lubadus, et isa tõstab kohe putru juurde. Kui muidu ei saa, tuleb häid asju ikka juurde keerata.

Meeli Müüripeal

RAKVERE TEATER

Võlli Käro, Märt Avandi

LEPING

R, 31. okt 19.00 Viimsi Huvikeskuses
Pilet 13/11€
Broneerimine tel 6028838 või viimsi@huvikeskus.ee huvikeskus.ee
Piletid ka piletimaailm.com

rakvereteater.ee piletimaailm.com 32 95 444

MAAILMA KASSINÄITUS

SELENA TIGER CUP 2014
18-19 OKTOOBER EESTIS

VIIMSI HUVIKESKUS
Nelgi tee 1, Viimsi vald
Tallinn, Eesti

L. 10.00-17.00
P. 10.00-11.00

PILETID SAADAVAL KOHAPEAL
HINNAD 1,50 EUR, 3,00 EUR, 5,00 EUR

Peasponsor:

KASSIKLUBI SELENA TIGER - WWW.SELENATIGER.EE

zepler Aljans Company OU

23. novembril kell 19.00
VIIMSI HUVIKESKUSES

Piletid hind 13/11€ / Piletite broneerimine tel. 6028838 või e-mailil viimsi@huvikeskus.ee
www.huvikeskus.ee

RICHARD BAER (HEARTS AND FLOWERS)

SÜDAMESÕBRAD

EDUARD SALMISTU (Rakvere Teater), RAIVO RÜÜTEL, MARIKA KOROLEV, KATRIN VALKNA, ALLAN KRESS ja ALICE KIRSIPUU
Lavastaja EERO SPRIT, Kunstnik JAAK VAUS

VANA BASKINI TEATER
Piletid müügil Piletilevis ja kohapeal.

XV kindral Johan Laidoneri olümpiateatejooks

Kindral Johan Laidoneri olümpiateatejooksu rivistus Viimsi mõisa ees. Fotod Liina Rüütel

25. septembril Viimsis toimunud kindral Johan Laidoneri XV olümpiateatejooksul osales üle 300 jooksja.

Kindrali mälestusele pühendatud teatejooksu osalejaid tervitasid Eesti Olümpiakomitee täitevkomitee liige Jaak Salumets, vallavanem Jan Trei ja Kindral Johan Laidoneri Seltsi esimees Trivimi Velliste. Musitseeris kaitseväge orkester. Võistkondadele andis stardipaugu Liikumisaasta 2014 "Terve Eesti Eest" projekti juht Aivo Normak.

Teatejooksul osales tänavu 42 võistkonda rohkem kui 300

Võitjaid autasustanud olümpiavõitja Erki Nool, EOK täitevkomitee liige Jaak Salumets, Viimsi vallavanem Jan Trei, Eesti Spordiseltsi Kalev volikogu liige Kari-Paavo Koch ja Kindral Johan Laidoneri Seltsi esimees Trivimi Velliste koos võidumeeskonnaga.

jooksjaga. Omavahel võtsid mõõtu viis põhikooli, viis gümnaasiumi, kuus sõpruskonda, korporatsiooni ja spordiklubi, 12 üld- ja 10 segavõistkonda kaitsevääst ja Kaitseväe ja Kaitseväe. Võistkonnad olid 6–8-liikmelised ning iga jooksja läbis mõisapargis ligi 750 m pikkuse distantsi. Tänavuse kiireima ringi aja (2 x 750 m) tegi Tallinna Reaalkooli võistkond koosseisus Hendrik Kiristaja ja Mattias Rimm ajaga 4:07.1.

XV Kindral Johan Laidoneri olümpiateatejooksu võitis staabi- ja sidepataljon.

Viimsi Teataja

Viimsi Rattakool ootab huvilisi

2. oktoobril alustas tööd uus huvikool: Hawaii Express Viimsi Rattakool.

Viimsi Rattakool tegutseb aadressil Männi tee 2 ehk siis Haabneemes, Viimsi vana koolimaja aulak ja sisehoovis, kuhu on rajatud sise- ja välisrattatralipargid ning kus on rajamisel veel BMX krossi siserada.

Jalgrattatrial on spordiala, mida pole varemalt klubi tasemel Eestis harrastatud. Esimesena saavad selle võimaluse Viimsi lapsed. Tegu on atraktiivse rattadistsipliiniga, mis arendab osavust, tasakaalu ja füüsilist jõudu.

BMX krossi hakati harrastama 1980ndatel aastatel Ameerikas kui lapsi moto-

krossiks ettevalmistavat etappi, kuid sellest arenes välja omaette rattaala. Lõunanaabrite juures Lätis on BMX kross väga populaarne, kuna neil on ka selle ala kahekordne olümpiavõitja Maris Strombergs.

Eesti Jalgratturite Liit soovib Eesti BMX koondise viia 2020. aastal olümpiamängu-

dele. Alates sellest talvest saab Viimsi vallas sõita rattaga talvehooajal sisetringimustes.

Ootame kõiki 5–6-aastaseid poisse ja tüdrukuid treeningutele. Vaadake lisainfot Facebookist (Viimsi Rattakool) ja helistage huvi korral telefonil 5223 303.

Viimsi Rattakool

Männi tee 2, Viimsi

tuule treeningud

VIIMSI Trial ja BMX Race **RATTAKOOL**

BMX: Kalev tel. 5223303

Trial: Märt tel. 53302344

HAWAII EXPRESS

Viimsirattakool

17.-19. OKTOOBER
VIIMSI KOOLI JA HAABNEEME KOOLI SPORDIHOONES
RAHVUSVAHELISE NOORTE KORVPALLITURNIIRI

VIIMSI 2014 SÜGIS-TURNIIR

A ALAGRUPP	B ALAGRUPP
1 BS Trinta 1 (RUS)	1 BS Trinta 2 (RUS)
2 St.Pet VO (RUS)	2 Школа 31 (RUS)
3 KK Paulus (EST)	3 BS Keizarmezs (LAT)
4 BC Tarvas/Rakvere SK	4 KK Viimsi (EST)

MÄNGUD HOMMIKUST ÕHTUNI.
TÄPSEH AJAKAVA VAATA:
WWW.KKVIIMSI.EE

KKVIIMSI

Lavendel
Sõa Hotel

NIKE MAGNET ARELL SONY
SPORTLAND FIFAAC acme

KKVIIMSI

Peetri Pizza VIIMSI PIZZATANGU

TOYOTA

Viimsi võõrustab rahvusvahelist noorte korvpalliturniiri

17.-19.oktoobrini on Viimsi taas rahvusvahelise noortekorvpalli päralt: toimub X Viimsi Sügisturniir.

Juubeliturniiril astuvad Korvpalliklubi Viimsi eestvedamisel võistlustulle kokku kaheksa meeskonda Eestist, Lätis ja Venemaalt. Mängivad 2000. aastal sündinud poisid.

“Turniiri eesmärk on sama nagu ikka: koguda mängupraktikat ning anda oma õpilastele rahvusvahelise mängu kogemust,” tähendas turniiri peakorraldaja Tanel Einaste. “Eesti klubide kõrval toovad meile külakosti mitu nimekat võistkonda: BS Trinta korvpallikool Moskvast, Peterburi Vasilieostrovskaja spordikool, Läti paremiku kuuluv BS Keizarmezs. Oma ligi sajale väliskülalisele tutvustame kindlasti ka Viimsit ja Tallinna.”

Viimsi Sügisturniiri mängud toimuvad Viimsi ja Haabneeme Kooli spordihoonetes reede hommikust pühapäeva õhtuni. Täpset ajakava vaata KK Viimsi kodulehelt www.kkviimsi.ee või www.facebook.com/kkviimsi.

Turniiri toetavad Viimsi vald, Acme, Nike, Sportland, Kultuurkapital ja Hasartmängumaksu Nõukogu. Publikumänge toetab Viimsi Peetri Pizza. Korvpallile lisavad energiat Black & White Studio tantsijad. Külalisi majutab ja toitlustab SPA Hotel Lavendel.

Korvpalliklubi Viimsi

Pirita sügisjooks

Pirita sügisjooks meelitas ka Viimsi spordisõbrad Kloostrimetsa radadele.

Viimsi valla meeskond koos peakorraldaja Erik Vestiga. Foto erakogu

28. septembril toimus neljas Pirita sügisjooks. Nii nagu Viimsi spordiüritusel, oli ka Pirita jooksu juures kaasa aitamas ja osalemas aktiivseid viimsilasi.

Tallinna Teletorni maskott ETI nimelisel lastejooksul osales 236 last vanuses 1–10 aastat. Lisaks jooksmisele said lapsed põnevalt aega veeta MTÜ Loovustoa meisterdamistelgis.

Kõikidel huvilistel oli võimalik osaleda alles nädal tagasi Ecolandi keskuses avatud spordiklubi Fresh akrojooga näidistreeningul ja võistelda sõudeergomeetrial 500-meetrise distantsi läbimisel.

Pärast meeleolukat ühisvõimlemist Tallinn Viimsi Spa spordiklubi treeneri Katrin Väli eesvõimlemisel anti start sügisjooksu 6 km pikkusele põhijooksule. Võidu võttis Kaupo Sasmin ajaga 19.27,9. Edumaa teiseks tulnud Kristo Reinsalu ees oli 35 sekundit. Kolmanda koha saavutas Marti Medar ajaga 20.11,1.

Naiste arvestuses võitis Kaisa Kukk ajaga 22.51,3. Teisena lõpetas jooksu Kristel Metsla ajaga 23.55,4 ning kolmandana Astrid Mai Barsegjan ajaga 24.38,1.

Tänavu lõpetas Pirita sügisjooksu põhidistantsi kokku 313 jooksjat, käijat, kepikõndijat, neist 147 olid mehed ja 166 naised. Sügisjooksu muutsid rahvusvaheliseks Viimsis tegutsevad vabatahtlikud noored Maria ja Batrize Hispaaniast Cordobast. Iga lõpetaja sai kaela unikaalse mälestusmedali, Hispaania noortele olid need nende esimesed medalid. Täname Pirita sügisjooksu peakorraldajat Erik Vesti ja Taavi Valgmäed, kes aitas korraldajaid jooksuraja tähistusega.

Liina Rüütel

KUTSUN SIND HATHA JOOGA KURSUSELE HARMOONIKUMI

Alates 13. oktoobrist Esmaspäeviti kl 11:00 – 13:00 ja kl 19:00 – 21:00 Pargi tee 8

Autentne joogaõpetus

Praktika koos teooriaga

Rahvusvahelise AGAMA joogakooli 1. loomise programm

Asanad, Hakraad, keha ja meele puhastustehnikad, Iervendamine, loitumine, meditatsioon, moraal ja eetika, Ayurveda põhimõtted ja palju muud!

Tunnimaterjal koju kaasa

Osaluspanus: 10 eur/ kord 13. okt tunnid poole hinnaga! Tasumine kohapeal sulorahas. Võta kaasa mat ja pleed.

Kursust viib läbi Tiina Pappel / Agama joogakooli sertifitseeritud õpetaja ja pühendunud praktik

Lisainfo ja registreerimine tiina.pappel@gmail.com, tel 50 65 057

www.harmonikum.ee

JOOGA LOOB HARMOONIA

MÜÜGILE ON SAABUNUD SUUR PARTII LASTE JOPESID KAUBAMÄRGILT SILVIAN HEACH

HORRET OUTLETIST LEIAD SILVIAN HEACH JOPEDE KOLLEKTSIOONI ORIGINALHINDADEST 50% SOODSAMALT!

BRÄNDIRÕIVAD PARIMA HINNAGA NAISTELE, MEESTELE JA LASTELE OUTLET - KAUPlustes PIRITALI

HORRET OUTLET

SILVIAN HEACH kids

Külasta poodi Tallinnas **MERIVÄLJA TEE 24**

Kõik tooted leiad ka **WWW.HORRET.EE**

Saadaval uudse lahendusega, eemaldatavad haagisekonksud!

KAITSERAUAD

KARTERIKAITSED

HAAGISEKONKSUD

ATV PÕHJAKAITSED

ATV SAHAD

MAASTURITE SAHAD

PAADITARVIKUD

TORUPAINUTUS

TERASPIIRDED

ERIPROJEKTID

Aiandi tee 21, Viimsi 74001 Harjumaa

(+372) 5125005

(+372) 5137070

info@koneskoauto.ee

KONESKO AUTO
www.koneskoauto.ee

Silmaarsti ambulatoorsed vastuvõttud lastele ja täiskasvanutele AS Fertilitas erakliinikus Kaluri tee 5a Haabneemes

- E 13.30–17.00
- T, K 8.00–15.00

Info ja registreerimine silmaarsti vastuvõtule tel 605 9600 või 605 9601

www.fertilitas.ee

RE/MAX

KÕIGE PAREMINI MÜÜVAD KINNISVARA VIIMSI OMA INIMESED!

SIGNE HUNT
+372 5685 7440
signe.hunt@remax.ee

SIIM SERKA
+372 5682 4889
siim.serka@remax.ee

LÕUNAPAUUS PILATESEGA

Kolmapäeviti ja reedeti kell 12–13 Viimsi Huvikeskuses

Tundi registreerimine e-mailil emartson@hotmail.ee või telefonil 5136 737

Lisainfo www.huvikeskus.ee

Hea Tuju Sügislaager tüdrukutele!

21.–23. oktoober kell 10–14 Viimsi Huvikeskuses

Kolm päeva täis loovust, tantsu ja mängu!

- Mängime, tantsime, meisterdame.
- Õpime ilunippe.
- Kohtume põneva persooniga.

Hind 35 eurot (3 päeva) või 15 eurot (1 päev). Hind sisaldab ka lõunasööki.

Registreerimine: laager@heatujustudio.ee (lapse nimi, vanus ja mis päevadel osaleb)

Lisainfo: 5563 4784 (Piret),
www.heatujustudio.ee
www.huvikeskus.ee

ÜLDEHITUS, TÄNAVAKIVI PAIGALDUS, SISEVIIMISTLUS JA HALJASTUSTOOD

VIE VIIMSI EHTITUS

Telefon: 5361 6161
e-mail: info@viimsiehitus.eu
www.viimsiehitus.eu

SPA¹⁸⁺

Ainult täiskasvanutele

Avame 17. oktoobril

www.spatallinn.ee

Black Rose – Sinu nädalavahetuse publi!

Nädalavahetused Black Rose Pubis on nüüd pikemad, täis üllatusi ning head muusikat!

10.10 PITSER T
11.10 REVOLVER – VIRU VALGE JÄÄPIDU
17.10 IVETTA TRIO
18.10 PS TROIKA
25.10 KOLUMBUS KRIS
31.10 JAAGUP KREEM

Sissepääs tasuta!

Black Rose Pubi, Randvere tee 11, Viimsi

AS Fertilitas on Eesti suurim erahaigla. Haiglal on polikliinik 2 filiaaliga Tallinnas ning 70 voodikohaline palatikorpus, 4 operatsioonisaali koos intensiivravi keskusega. Teie käsutuses on spetsialistid enam kui 20 erialalt, kes töötavad selle nimel, et Teie tervisemured leiaksid parima võimaliku lahenduse.

- Ambulatoorne ravi
- Operatsioonid ja kirurgia
- Taastusravi ja sisehaigused
- Lapseootus ja beebi

Diagnostilistest võimalustest pakutakse kohapeal röntgendiagnostikat s.h mammograafia, ultraheliuuringuid (sonograafia), endoskoopilisi uuringuid (tsüstoskoopia, kolposkoopia jt), elektrodiagnostikat (nagu koormus EKG, vereõhu ja rütmihäirete holteruuringud jt). Töötab protseduuride tuba ja teostame vaktsineerimist.

Kirurgilisi operatsioone teostatakse günekoloogia-, nina-kõrva-kurguhaiguste-, üldkirurgia-, uroloogia erialal. Koostööpartnerite poolt pakutakse plastilist kirurgiat ja ortopeediat.

Raviotsessis osalevad lisaks taastusravi arstidele, füsioterapeudid, tegevusterapeudid, psühholoogid, logopeedid, jt spetsialistid, võimaldades teenust pakkuda süsteemselt ja parimal moel. Taastusravil on tihe sünergia rehabilitatsiooniteenustega, mille eesmärgiks on toetada inimeste iseseisvat toimetulekut ja autonoomiat peale aktiiv-, järel- või taastusravi.

Usume, et suudame pakkuda kvaliteetset meditsiiniteenust järjekorras olemata!

Fertilitas Viimsi Kaluri tee 5a Haabneeme Viimsi vald	Mustamäe polikliinik A.H. Tammsaare tee 47 Tallinn	Kesklinna polikliinik Kaupmehe 4 Tallinn
Registruur: +372 605 9600 +372 605 9601	Registruur: +372 664 6444 +372 664 6445	Registruur: +372 660 4072 +372 646 3539

www.fertilitas.ee

08. – 12. oktoober

SUUR HINNAPIIDU

Hinnapeo 10-euroste ostude eest on võimalik osaleda loosis ning võita **SÜGISENE PÄEVASPAA** või **EKSKLUSIIVSE SPA18+** pakette!

LOOSI LÄHEB 20 PÄEVASPAA PAKETTI ÜHELE NING 8 SPA18+ PAKETTI KAHELE

Osta 10-euro eest **COMARKETIS** ja saad **ABC sooduskaardi TASUTA!**

Tervisekohvik ja öko-spa **HARMOONIKUM** pakub tervislikke maiustusi ning tutvustab oma ökokosmeetikat **9.-10.okt. kl 15-18**

Tallinn Viimsi SPA

Viimsi Kaubanduskeskus, Randvere tee 6 | Kaubanduskeskus E-P 10-20 | Comarket E-P 9-23 | viimsikaubanduskeskus.ee